

รายงานประจำปี 2551

Annual Report 2008

ISBN : 978-974-682-34-0

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Department of Livestock Development
Ministry of Agriculture and Cooperatives

รายงานประจำปี 2551

Annual Report 2008

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Department of Livestock Development
Ministry of Agriculture and Cooperatives

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
ส่วนที่ 1 ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน	
แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน	1
ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน	3
ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ	
ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน	11
ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน	15
ส่วนที่ 3 รายงานการเงิน	
งบแสดงฐานะการเงิน	23
งบรายได้และค่าใช้จ่าย	25
หมายเหตุประกอบงบการเงิน	27
การวิเคราะห์ทางการเงิน	38
ส่วนที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2551	43

คำนำ

ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.2551 ที่ได้รวบรวมเสนอไว้ในรายงานฉบับนี้ เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจและบุคคลทั่วไปทราบและเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ รวมทั้งความก้าวหน้าในการปศุสัตว์ของประเทศ โดยเสนอในรูปแบบรายงานการดำเนินงานตามแนวทางการจัดทำรายงานการดำเนินงานของรัฐต่อสาธารณะรายปี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันพิจารณารูปแบบ และวิธีการจัดทำรายงาน ให้เป็นรูปแบบเดียวกันทั้งประเทศ

กรมปศุสัตว์หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ จะเป็นข้อมูลที่น่าสนใจ หรือ หน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนัก

ผู้บริหารกรมปศุสัตว์

นายศักดิ์ชัย ศรีบุญเชื้อ
อธิบดีกรมปศุสัตว์

นายทฤษฎี ชาวสวนเจริญ
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายจิระวัตร เปี่ยมสวัสดิ์
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายธนิตย์ เอนกวิทย์
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายประทุม อินทรโชติ
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

ส่วนที่ 1

- แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน
- ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

1. แผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน กรมปศุสัตว์

วิสัยทัศน์

องค์กรผู้นำด้านปศุสัตว์ ที่มีคุณภาพและโปร่งใส

พันธกิจ

1. วิจัย พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์
2. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน
3. ควบคุม กำกับ ดูแลตามกฎหมาย

ภารกิจหลักตามที่กฎหมายกำหนด

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ กฎหมายว่าด้วยการบำรุงพันธุ์สัตว์ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ กฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ กฎหมายว่าด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษา วิจัย ด้านการผลิต คัดเลือกและการปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์สัตว์ การจัดการฟาร์ม อาหารสัตว์ เพื่อให้ได้สัตว์พันธุ์ดี รวมทั้งการอนุรักษ์พันธุ์กรรมสัตว์และความหลากหลายทางชีวภาพด้านการปศุสัตว์ และรักษาสีงแวดล้อมจากการปศุสัตว์

3. พัฒนาระบบการผลิตตั้งแต่อาหารสัตว์, ฟาร์ม, โรงฆ่าสัตว์ เพื่อให้การรับรองผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ การตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ ได้มาตรฐานสากลถูกสุขอนามัย และปลอดภัยต่อผู้บริโภค

4. ผลิตและจัดหาชีวภัณฑ์ และเวชภัณฑ์สำหรับสัตว์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ตลอดจนศึกษาวิจัยด้านระบาดวิทยา โรคระบาดสัตว์ การควบคุมป้องกันโรคสัตว์ และโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีขั้นสูงด้านการปศุสัตว์ ทั้งด้านการผลิต สุขศาสตร์ และสุขอนามัยที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ

6. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมปศุสัตว์หรือตามที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

รายชื่อประเด็นยุทธศาสตร์ของหน่วยงานทั้งหมด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2

การแก้ไขความยากจน กระจายความเจริญสู่ชนบทและลดช่องว่างของรายได้
เป้าประสงค์

เกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง

เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ เป้าหมาย 55,600 ราย

เกษตรกรและนักเรียนในโครงการพระราชดำริได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านปศุสัตว์
เป้าหมาย 4,000 ราย 500 โรงเรียน

กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

- การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3

ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างสมดุล

เป้าประสงค์

มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น

จำนวนฟาร์มที่ตรวจรับรอง เป้าหมาย 24,820 ฟาร์ม

จำนวนโรงงานที่ตรวจรับรอง เป้าหมาย 1,330 โรงงาน

จำนวนสินค้าและตัวอย่างด้านปศุสัตว์ที่ตรวจวิเคราะห์ เป้าหมาย 208,000 ตัวอย่าง

ปศุสัตว์ได้รับการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์ เป้าหมาย 25.26 ล้านตัว

จำนวนตัวอย่างที่ได้รับการชันสูตรโรคสัตว์ เป้าหมาย 700,000 ตัวอย่าง

ควบคุมเฝ้าระวังโรคใช้วัตถุดิบ เป้าหมาย 76 จังหวัด

ปศุสัตว์พันธุ์ดี เป้าหมาย 2,039 ตัว

ปรับปรุงพันธุ์พืชอาหารสัตว์และเสบียงสัตว์ เป้าหมาย 10,888 ตัน

ฟาร์มโคนมที่พัฒนาศักยภาพการผลิต เป้าหมาย 2,400 ฟาร์ม

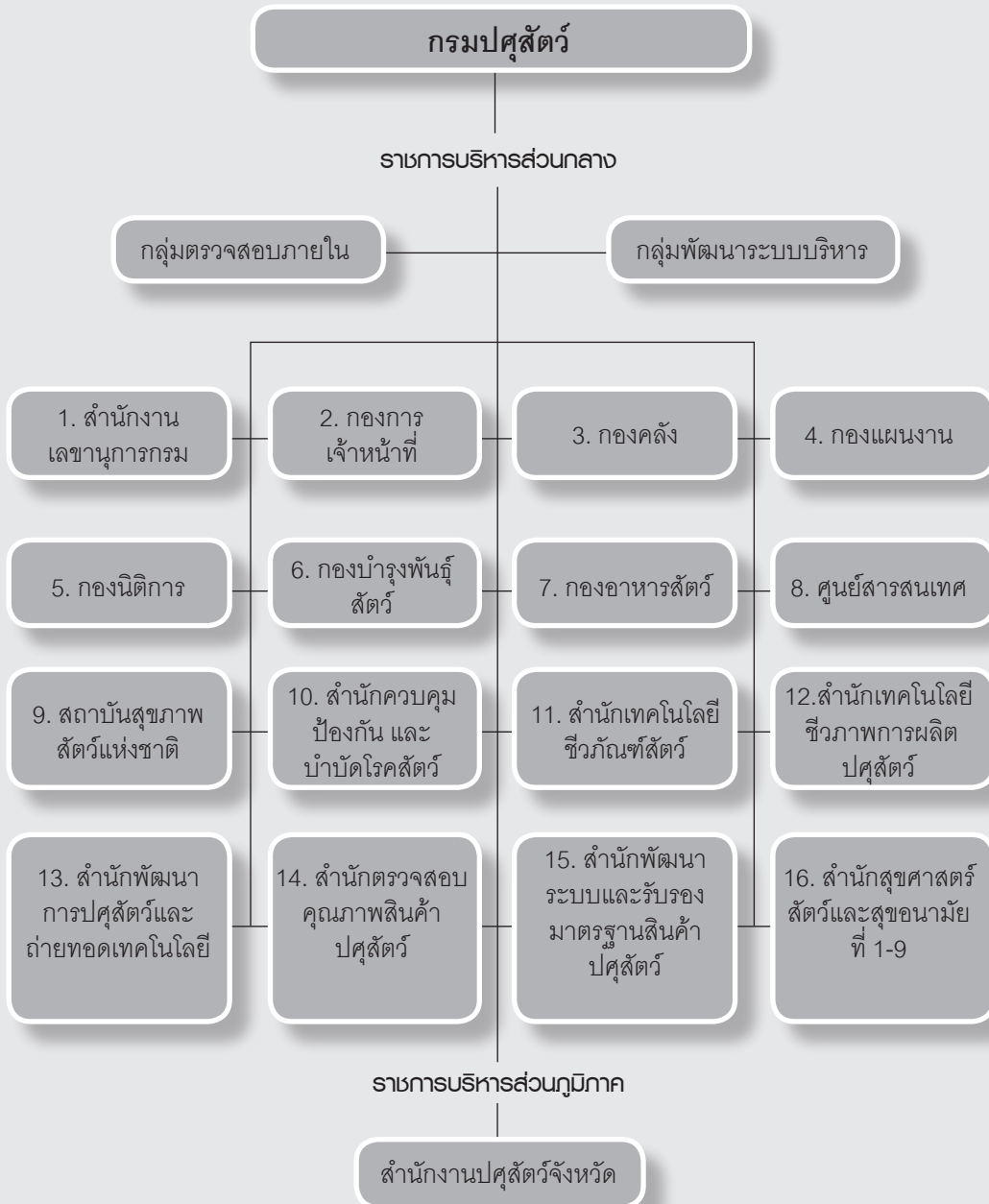
กลยุทธ์ตามแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

- การพัฒนาสู่ครัวโลก
- การเพิ่มผลิตภาพการผลิต

2.ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

โครงสร้างองค์กร

แผนภูมิการแบ่งส่วนราชการกรมปศุสัตว์

อัตรากำลังข้าราชการปี 2551

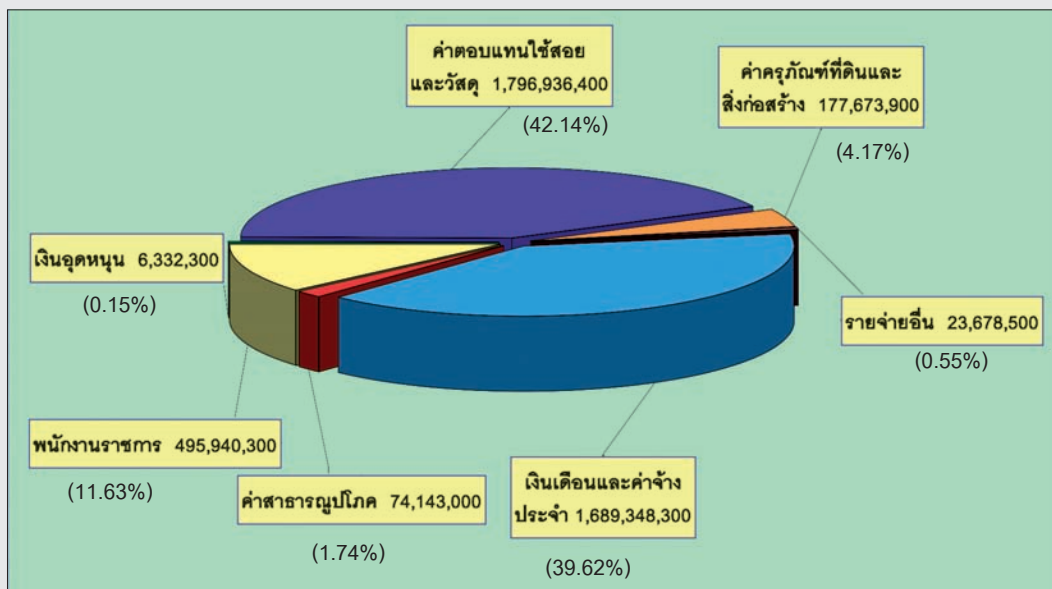
ระดับ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
1	8	17	1		26
2	24	56			80
3	15	99	1		115
4	25	102	13		140
5	262	516	31	2	811
6	527	1,012	78	2	1,619
7	162	842	132	2	1,138
8	1	407	135	11	554
9		28	23	2	53
10		1			1
รวม	1,024	3,080	414	19	4,537

อัตรากำลังลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ ลูกจ้างชั่วคราว

	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	รวม
ลูกจ้างประจำ	2,062	29	-	2,091
พนักงานราชการ	3,223	1,137	4	4,364
รวม	5,285	1,166	4	6,455

อัตรากำลังถือครองจริง ณ 30 กันยายน 2551

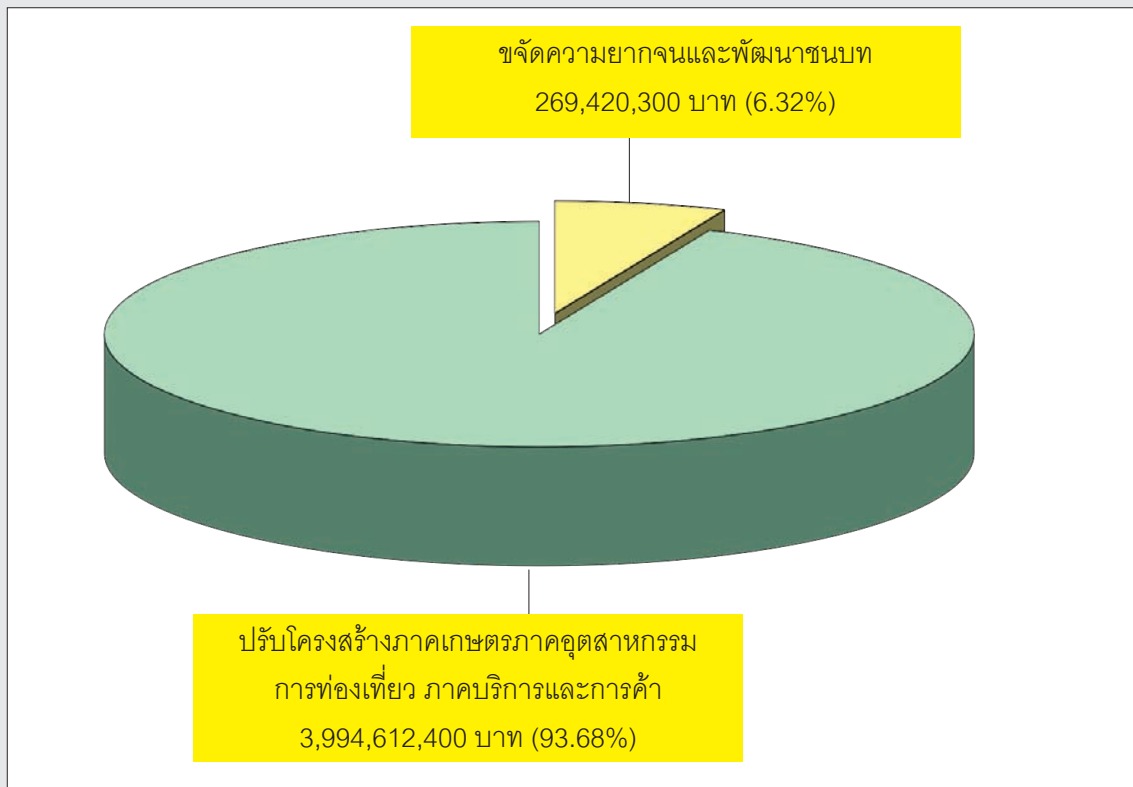
งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2551

หน่วย : บาท

หมวดรายการ	ปี 2551	ร้อยละ
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,689,348,300	39.62
ค่าจ้างชั่วคราว	495,940,300	11.63
ค่าตอบแทนและใช้สอยวัสดุ	1,796,936,400	42.14
ค่าสาธารณูปโภค	74,143,000	1.74
ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	177,673,900	4.17
เงินอุดหนุน	6,312,300	0.15
รายจ่ายอื่น	23,678,500	0.55
รวม	4,264,032,700	100

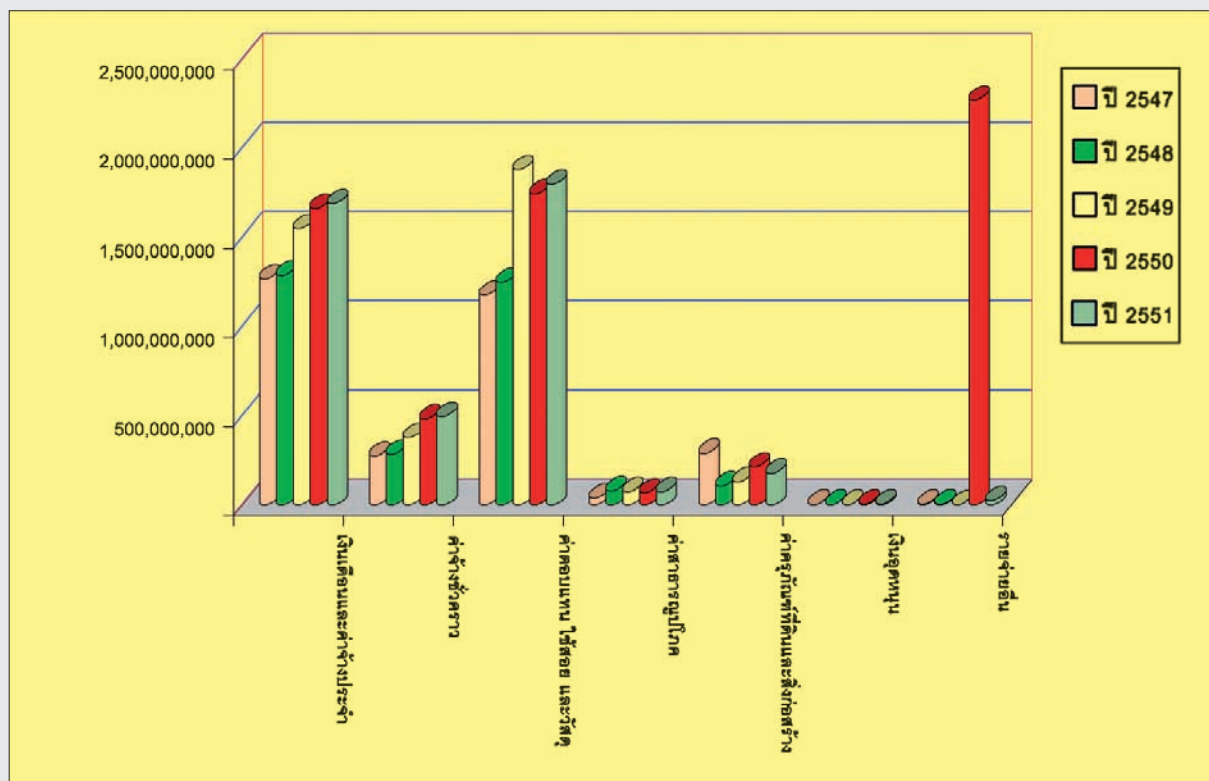
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ จำแนกตามแผนงบประมาณ

1. แผนงบประมาณจัดความยากจนและพัฒนาชนบท	269,420,300 บาท
2. แผนงบประมาณปรับโครงสร้างภาคเกษตรภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ภาคบริการและการค้า	3,994,612,400 บาท

งบประมาณแยกตามหมวดงบประมาณ

เปรียบเทียบหมวดรายจ่ายงบประมาณปี 2547 - 2551

หน่วย : บาท

หมวดรายจ่าย	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550	ปี 2551
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,266,554,700	1,288,173,000	1,548,374,600	1,662,825,700	1,689,348,300
ค่าจ้างชั่วคราว	274,781,800	283,666,000	376,121,800	482,991,800	495,940,300
ค่าตอบแทน ใช้สอย และวัสดุ	1,176,193,800	1,246,559,500	1,878,122,000	1,744,659,900	1,796,936,400
ค่าสาธารณูปโภค	37,607,600	77,680,000	74,218,200	66,962,500	74,143,000
ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	289,391,900	106,950,100	129,927,800	212,863,400	177,673,900
เงินอุดหนุน	3,169,500	3,169,500	3,600,000	6,332,300	6,312,300
รายจ่ายอื่น	5,000,000	5,062,000	2,204,100	2,268,877,500	23,678,500
รวม	3,052,699,300	3,011,260,100	4,012,568,500	6,445,513,100	4,264,032,700

ส่วนที่ 2

- ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการ
ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
ของหน่วยงาน
- ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน

2.1 ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิภาพ	ร้อยละ	45		4.6306	
1. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการ บรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวง	ร้อยละ	15		4.9467	
1.1 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง	ล้านราย	3	1.90	5.0000	0.1546
1.2 จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการเรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	ราย	3	103,041	5.0000	0.1546
1.3 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร	ล้าน ล้านบาท	4	1.03	5.0000	0.2062
1.4 ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรวมที่ได้รับการจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อการผลิต - ทรัพยากรน้ำ (ร้อยละ 25) - ทรัพยากรดิน (ร้อยละ 75)	ร้อยละ	3	40.48 65.25	5.0000	
1.5 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วม	ระดับ	2	20	4.6000	0.0948
2. ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของกลุ่มภารกิจด้าน บริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิต	ร้อยละ	10		5.0000	
2.1 จำนวนผลงานวิจัยที่กลุ่มเป้าหมายนำไปใช้ ประโยชน์เพื่อพัฒนาการเกษตร	เรื่อง	4	4	5.0000	0.2062
2.2 ร้อยละของจำนวนฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	ร้อยละ	3	50.03	5.0000	0.1546
2.3 ร้อยละของจำนวนโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	ร้อยละ	3	91.28	5.0000	0.1546

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
3. ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของกรมปศุสัตว์	ร้อยละ	20		4.2090	
3.1 ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย)	ระดับ	5	100	5.0000	0.2577
3.1.1 เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านปศุสัตว์	ราย	0.08	93,137/ 55,600 =167.52	5.0000	0.4000
3.1.2 เกษตรกรและนักเรียนในโครงการพระราชดำริได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านปศุสัตว์	ราย / โรงเรียน	0.08	4,639/ 4,000 =115.98 500/502 = 100.40	5.0000	0.4000
3.1.3 ปศุสัตว์พันธุ์ดี	ตัว	0.08	106.33	5.0000	0.4000
3.1.4 วิจัยด้านปศุสัตว์	เรื่อง	0.06	95/95*100 = 100	5.0000	0.3000
3.1.5 ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	ตัน	0.08	14,171/ 10888*100 =130.15	5.0000	0.4000
3.1.6 ปศุสัตว์ที่ได้รับการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์	ล้านตัว	0.10	108.98	5.0000	0.5000
3.1.7 ควบคุมเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก	จังหวัด	0.06	76/76*100 =100	5.0000	0.3000
3.1.8 จำนวนตัวอย่างที่ได้รับการชันสูตรโรคสัตว์	ตัวอย่าง	0.10	1,547,925/ 800,000*100 =193.49	5.0000	0.5000
3.1.9 จำนวนฟาร์มที่ตรวจรับรอง	ฟาร์ม	0.10	28,456/ 24,820*100 = 114.65	5.0000	0.5000
3.1.10 จำนวนโรงงานที่ตรวจรับรอง	โรงงาน	0.10	105.26	5.0000	0.5000

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
3.1.11 จำนวนสินค้าและตัวอย่างด้าน ปศุสัตว์ที่ตรวจวิเคราะห์	ตัวอย่าง	0.10	214,129/ 208,000*100 =102.29	5.0000	0.5000
3.1.12 ฟาร์มโคนมที่พัฒนาศักยภาพ การผลิต	ฟาร์ม	0.06	2,906/ 2,400*100 =121.08	5.0000	0.500
3.2 ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของโครงการ วิจัยที่สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่ กำหนด	ร้อยละ	3	98.3242	5.0000	0.1546
3.3 ร้อยละของจำนวนปศุสัตว์พันธุ์ที่ส่งเสริม เปรียบเทียบกับจำนวนปศุสัตว์ทั้งหมด	ร้อยละ	3	6.443	1.0000	0.0309
3.4 ร้อยละของจำนวนปศุสัตว์ที่ได้รับการ ควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์ เปรียบเทียบกับจำนวนปศุสัตว์ทั้งหมด	ร้อยละ	3	78.06	5.0000	0.1546
3.5 จำนวนฟาร์มสัตว์ปีกมาตรฐานที่เกิด การระบาดของไข้หวัดนก	ฟาร์ม	3	1	4.0000	0.1237
3.6 ร้อยละของฟาร์มสัตว์ปีกที่ไม่ใช้สาร เคมีที่ทางราชการประกาศห้ามใช้และ ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด	ร้อยละ	3	99.9316	4.7264	0.1462
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ	ร้อยละ	20		4.6850	
4. ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผล การปฏิบัติราชการ	ระดับ	6	4.50	4.5000	0.2784
5. ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลชาว สารของราชการ	ข้อ	3	4.70	4.7000	0.1454
6. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตาม มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต				5.0000	
6.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการ ตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการป้องกัน การทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล	ระดับ	5	5	5.0000	0.2577

ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ	หน่วยวัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ผลการดำเนินงาน		
			ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
6.2 การจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐและข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง	ระดับ	1	5	5.0000	0.0515
มิติที่ 3 มิติด้านประสิทธิภาพ	ร้อยละ	10		3.4458	
8. ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	ร้อยละ	3	47.10	1.0000	0.0309
9. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	ระดับ	3	4.49	4.4860	0.1387
10. ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานรอบระยะเวลาการให้บริการ	ร้อยละ	2	5	5.0000	0.1031
11. ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	ระดับ	2	4.00	4.0000	0.0825
มิติที่ 4 มิติด้านการพัฒนางองค์กร	ร้อยละ	22		4.4318	
12. ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)				4.4318	
12.1 ระยะเวลาการส่งรายงานการประเมินองค์กรด้วยตนเอง	ระดับ	1	31 ต.ค. 51	5.0000	0.0515
12.2 ระดับความสำเร็จเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของความครบถ้วนของการจัดทำรายงานการประเมินองค์กรด้วยตนเอง	ระดับ	6	5	5.0000	0.3093
12.3 ผลคะแนนจากรายงานการประเมินองค์กรด้วยตนเองตามเกณฑ์ 7 หมวด	ระดับ	15		4.1667	
รวม		97		4.4746	

หมายเหตุ ผลคะแนน ณ พฤษภาคม พ.ศ. 2552

2.2 ผลการปฏิบัติราชการภายใต้แผนปฏิบัติ ราชการประจำปีของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ของหน่วยงานลำดับที่ 2

ยุทธศาสตร์การแก้ไขความยากจนกระจายความเจริญสู่ชนบทและลดช่องว่าง
ของรายได้

1. แนวทางดำเนินการตามกลยุทธ์ การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

1.1 งานโครงการ/กิจกรรมหลัก เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ

1.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

1.3 ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ผลผลิต 33,162 ราย

เป้าหมาย 31,400 ราย คิดเป็นร้อยละ 105.61

- ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลผลิต 211 กลุ่ม

เป้าหมาย 211 กลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100.00

- คลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ผลผลิต 51,099 ราย เป้าหมาย 15,200 ราย คิดเป็น
ร้อยละ 336.18

- ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ผลผลิต 8,876 ราย เป้าหมาย 9,000 ราย
คิดเป็นร้อยละ 98.62

- เกษตรกรและนักเรียนในโครงการ
พระราชดำริได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการปศุสัตว์
ผลผลิต 4,639 ราย เป้าหมาย 4,000 ราย คิดเป็นร้อยละ
115.98

- โรงเรียนในโครงการพระราชดำริ
ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการปศุสัตว์ผลผลิต 502
โรงเรียน เป้าหมาย 500 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100.40

1.4 ผลลัพธ์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- เกษตรกรและนักเรียนที่ได้รับการ
ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการพัฒนาด้านอาชีพ
ปศุสัตว์ในพื้นที่เพิ่มขึ้น

- เกษตรกรสามารถแก้ไขปัญหา
การเลี้ยงสัตว์ และสัตว์เลี้ยงที่มาขอรับบริการได้อย่าง
รวดเร็ว

1.5 ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

- เกษตรกรรายย่อยส่วนมากขาดแรงงานในครัวเรือนและมีพื้นที่ใช้ประโยชน์น้อย
- การรวมกลุ่มของเกษตรกรไม่เข้มแข็ง ทำให้ไม่มีศักยภาพที่จะดำเนินการในด้านการผลิต การตลาดได้อย่างสม่ำเสมอ

1.6 ข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมให้การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม
- ให้คำปรึกษาในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ การตลาดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องแก่กลุ่มเกษตรกร
- ส่งเสริมระบบการผลิตให้เป็นมาตรฐานสากลแก่เกษตรกรรายย่อย และดำเนินการในระบบสหกรณ์

ข้อเสนอแนะยุทธศาสตร์ของหน่วยงานลำดับที่ 3

ยุทธศาสตร์ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

1. แนวทางดำเนินการตามกลยุทธ์ การเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต

1.1 งานโครงการ/กิจกรรมหลัก การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์

1.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

1.3 ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- พัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ผลผลิต

2,168,000 ตัว เป้าหมาย 2,039,000 ตัว คิดเป็นร้อยละ 106.33

- วิจัยปศุสัตว์ ผลผลิต 95 เรื่อง
เป้าหมาย 95 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100.00

- พัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ผลผลิต
14,171 ตัน เป้าหมาย 10,888 ตัน คิดเป็นร้อยละ 130.15

- พัฒนาการเกษตรอินทรีย์ ผลผลิต
8,075 ราย เป้าหมาย 6,000 ราย คิดเป็นร้อยละ 134.58

1.4 ผลลัพธ์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- เพิ่มปริมาณสัตว์พันธุ์ดี และ
กระจายสัตว์พันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร

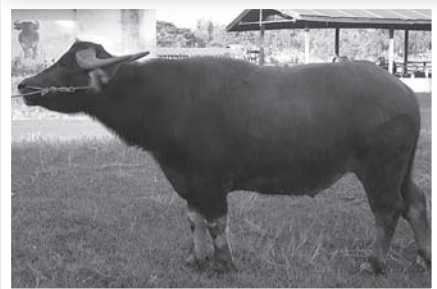
- เกษตรกรมีพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีไว้
สำหรับปลูกเลี้ยงสัตว์ และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้รับการช่วยเหลือเลี้ยงสัตว์เมื่อประสบภัยธรรมชาติในพื้นที่เพิ่มขึ้น

1.5 ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

- การสร้างสายพันธุ์พันธุ์ดี พืชอาหาร
สัตว์พันธุ์ดี ต้องใช้ระยะเวลานาน เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่มี
คุณภาพเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ

1.6 ข้อเสนอแนะ

- มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดย
ภาครัฐเป็นหลัก ซึ่งการศึกษาวิจัยต้องใช้ระยะเวลานาน
ในการวิจัย และเกษตรกรของประเทศเป็นรายย่อยไม่มี
ขีดความสามารถในด้านต้นทุน

- จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตสัตว์อย่างต่อเนื่องทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรการศึกษาต่างๆ

2. แนวทางดำเนินการตามกลยุทธ์ การพัฒนาสู่ครัวโลก

2.1 งาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก การพัฒนาสุขภาพสัตว์

2.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

2.3 ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- สัตว์ได้รับการป้องกันโรคระบาด ผลผลิต 27.529 ล้านตัว เป้าหมาย 25.260

ล้านตัว คิดเป็นร้อยละ 109.00

- ควบคุมโรคใช้หวัดนกในพื้นที่
ผลผลิต 76 จังหวัด เป้าหมาย 76 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ
100.00

- ตัวอย่างที่ได้รับการชันสูตรโรค
สัตว์ผลผลิต 1,547,925 ตัวอย่าง เป้าหมาย 800,000
ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 158.28

2.4 ผลลัพธ์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- สามารถลดความสูญเสียจากการ
เกิดโรคระบาดสัตว์ และสัตว์มีสุขภาพแข็งแรง

- สามารถลดปัญหาด้านสาธารณสุข
อันเนื่องมาจากโรคติดต่อจากสัตว์สู่คน

2.5 ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยต่อ ความสำเร็จ

- เกษตรกรไม่ตระหนักถึงความสำคัญ
ในการป้องกันโรค ซึ่งส่วนใหญ่ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการ

2.6 ข้อเสนอแนะ

- ให้องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วน
ร่วมในการรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง และให้ความสำคัญ
ต่อการพัฒนาสุขภาพสัตว์ของเกษตรกรในพื้นที่

- ประชาสัมพันธ์เชิงรุก เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ผ่านสื่ออย่างทั่วถึง

3. แนวทางดำเนินการตามกลยุทธ์ การพัฒนาสู่ครัวโลก

3.1 งาน/โครงการ/กิจกรรมหลัก สินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน

3.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

3.3 ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- ฟาร์มที่ตรวจรับรอง ผลผลิต 28,456 ฟาร์ม เป้าหมาย 24,820 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 114.65

- โรงงานที่ตรวจรับรอง ผลผลิต 1,400 โรงงาน เป้าหมาย 1,330 โรงงาน คิดเป็นร้อยละ 105.26

- สินค้าและตัวอย่างด้านปศุสัตว์ที่ตรวจวิเคราะห์ ผลผลิต 214,129 ตัวอย่าง เป้าหมาย 208,000 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 102.95

3.4 ผลลัพธ์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ถูกสุขลักษณะและสุขอนามัย มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น

- พัฒนาโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐานของประเทศ และมาตรฐานสากลในพื้นที่เพิ่มขึ้น

- พัฒนามาตรฐานโรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปเพื่อการส่งออก โรงงานอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้มาตรฐานสากลและตรงตามความต้องการของประเทศคู่ค้า มีการรับรองระบบ HACCP และ GMP เพิ่มขึ้น

3.5 ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

- การพัฒนาคุณภาพการผลิตด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐานสากล ไม่สามารถดำเนินการได้เท่าเทียมกันระหว่างเกษตรกรรายย่อยกับเกษตรกรรายใหญ่ เนื่องจากต้องใช้ทุนด้านต่าง ๆ สูง

- การพัฒนาเป็นฟาร์มหรือโรงงานมาตรฐาน ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีสิทธิพิเศษใดๆ ให้แก่ผู้ประกอบการ นอกเหนือจากประโยชน์ที่ผู้ประกอบการได้รับโดยตรง ซึ่งทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนา

- มีการลักลอบใช้สารต้องห้ามในการเลี้ยงสัตว์ เพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนมากกว่าปกติ

- การค้าโลกในปัจจุบัน ซึ่งได้เปลี่ยนแปลงเป็นระบบการค้าเสรีทำให้แต่ละประเทศได้นำมาตรการด้านสุขอนามัยมาใช้เป็นเงื่อนไข ในการกีดกันการนำเข้าสินค้าอาหารและสินค้าเกษตรจากประเทศอื่น

3.6 ข้อเสนอแนะ

- เพิ่มศักยภาพของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เกิดการยอมรับในระบบการรับรองมาตรฐานด้านการผลิตระดับสากล

- ติดตาม กำกับ ป้องกันและปราบปรามการใช้สารต้องห้ามในฟาร์ม

- สร้างมาตรฐานการผลิตสำหรับเกษตรกรรายย่อยระดับไร่นา นอกเหนือจากมาตรฐานเต็มรูปแบบ

- พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้การรับรองมาตรฐานด้านการผลิตระดับสากล เพื่อเปิดตลาดต่างประเทศใหม่ให้เพิ่มมากขึ้น

4. แนวทางดำเนินการตามกลยุทธ์ การพัฒนาสู่ครัวโลก

4.1 งานโครงการ/กิจกรรมหลัก การผลิตสินค้าเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา

4.2 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์

4.3 ผลผลิตเปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- ฟาร์มโคนมที่พัฒนาศักยภาพการผลิต ผลผลิต 2,906 ฟาร์ม เป้าหมาย 2,400 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 121.08

4.4 ผลลัพธ์เปรียบเทียบกับเป้าหมาย

- ผลิตสินค้าปศุสัตว์ถูกสุขลักษณะและสุขอนามัย มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคในระดับพื้นที่เพิ่มขึ้น

4.5 ปัญหา อุปสรรค และเงื่อนไขความสำเร็จ

- เกษตรกรขาดแรงจูงใจผลิตสินค้าปศุสัตว์ เนื่องจากภาวะต้นทุนการผลิตสูง
- ตลาดการจำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ในประเทศคงที่ แต่ตลาดต่างประเทศมีการแข่งขันและกีดกันการนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศอื่นมากยิ่งขึ้น

4.6 ข้อเสนอแนะ

- ประชาสัมพันธ์สินค้าปศุสัตว์ในภูมิภาคต่างๆ และสนับสนุนการแสดงสินค้าปศุสัตว์ในต่างประเทศให้มากขึ้น

ส่วนที่ 3

■ รายงานการเงิน

กรมปศุสัตว์

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

สินทรัพย์	หมายเหตุ	(หน่วย:บาท)
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2	1,455,634,070.22
ลูกหนี้ระยะสั้น		11,555,480.71
รายได้ค้างรับ		17,241,060.02
สินค้าและวัสดุคงเหลือ		87,712,916.39
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		1,545,316.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		1,573,688,843.84
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)	3	1,742,776,501.10
สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	4	117,720,031.92
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	5	3,872,512.44
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,864,369,045.46
รวมสินทรัพย์		3,438,057,889.30

หมายเหตุ ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น		118,333,174.25
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		63,846,780.58
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	12	45,475.09
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะสั้น	6	21,067,559.09
เงินรับฝากระยะสั้น		962,402,228.87
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		8,987,452.67
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,174,682,670.55

หนี้สินไม่หมุนเวียน

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว		56,668,850.10
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		7,612,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียน		221,952.13
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		64,502,802.23
รวมหนี้สิน		1,239,185,472.78

สินทรัพย์สุทธิ

2,198,872,416.52

สินทรัพย์สุทธิ

ทุน		2,086,485,978.28
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		112,386,438.24
รวมสินทรัพย์สุทธิ		2,198,872,416.52

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

กรมปศุสัตว์ งบรายได้และค่าใช้จ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

	หมายเหตุ	(หน่วย:บาท)
รายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้จากรัฐบาล		
รายได้จากงบประมาณ	7	4,895,215,065.12
รายได้อื่น		
รวมรายได้จากรัฐบาล		4,895,215,065.12
รายได้จากแหล่งอื่น		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		5,065,888.32
รายได้จากเงินช่วยเหลือและเงินบริจาค		563,240.47
รายได้อื่น		579,202,099.54
รวมรายได้จากแหล่งอื่น		584,831,228.33
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		5,480,046,293.45

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	8	2,650,744,526.55
ค่าบำเหน็จบำนาญ		307,833,264.96
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม		116,659,984.64
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง		171,457,049.78
ค่าวัสดุและค่าใช้สอย	9	1,177,090,379.40
ค่าสาธารณูปโภค	10	195,947,669.75
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	11	247,409,687.00
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน		4,280,081.13
ค่าใช้จ่ายอื่น		537,242,820.75
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		5,408,665,463.96
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		71,380,829.49

รายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน

กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (1,729,967.15)

รายการอื่น ๆ ที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน (1,598,655.90)

รวมรายได้/ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน (3,328,623.05)

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายจากกิจกรรมตามปกติ

68,052,206.44

รายการพิเศษ

รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน

68,052,206.44

หมายเหตุ : ประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน

ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

กรมปศุสัตว์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

งบการเงินชุดนี้ จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลงบการเงินจากระบบ GFMS ณ วันที่ 18 2551 มาจัดทำ เป็นงบการเงินที่ยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรับปรุงบัญชี ยังไม่ได้ทำการประมวลผลค่าเสื่อมราคา ระบบ GFMS ยังปรับปรุงงบการเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงบัญชีมาตรฐานไม่สมบูรณ์ และยังขาดรายงานในส่วนของต้นทุนผลผลิต จึงทำให้ข้อมูลยังคงคลาดเคลื่อนและการจัดทำต้นทุนผลผลิตจะต้องดึงข้อมูลในระบบ GFMS ที่ไม่เคลื่อนไหวแล้วออกมาเพื่อจัดทำตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการจัดทำ

หมายเหตุที่ 1 - สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

1.1 หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในหลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ตามประกาศกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2546 การจัดประเภทและการแสดงรายการในงบการเงินถือปฏิบัติตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุดที่ กค 0423.2/ว 410 ลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2551 เรื่องรูปแบบรายงานการเงินของหน่วยงานภาครัฐ

1.2 หน่วยงานที่เสนอรายงาน

งบการเงินนี้เป็นการแสดงภาพรวมในระดับกรม ซึ่งรวมรายการทางบัญชีที่เกิดขึ้นในหน่วยงานส่วนกลางและในหน่วยงานส่วนภูมิภาคภายใต้สังกัดกรมปศุสัตว์ 272 แห่ง

1.3 ขอบเขตของข้อมูลในรายงาน

รายการที่ปรากฏในงบการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง ไม่ว่าจะเป็นรายการดังกล่าวจะเป็นรายการที่เกิดจากเงินในงบประมาณหรือเงินนอกงบประมาณ ซึ่งเป็นรายการที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคภายใต้สังกัด

1.4 การรับรู้รายได้

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้เมื่อได้รับอนุมัติคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลาง

รายได้เงินนอกงบประมาณรับรู้เมื่อเกิดรายได้

รายได้แผ่นดินรับรู้เมื่อได้รับเงิน

- รายได้แผ่นดินประเภทภาษีแสดงในงบการเงินด้วยยอดสุทธิจากการจ่ายคืนภาษีแล้ว
- รายได้แผ่นดินแสดงเป็นรายการต่างหากจากรายได้และค่าใช้จ่ายจากกิจกรรม

ปกติของหน่วยงานในงบรายได้และค่าใช้จ่าย

1.5 วัสดุคงเหลือ

แสดงในราคาทุน และตีราคาวัสดุคงเหลือโดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

1.6 เงินลงทุนระยะสั้น

แสดงในราคาทุน ส่วนใหญ่เป็นเงินฝากประจำที่มีระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี

1.7 เงินลงทุนระยะยาว

เงินลงทุนในรัฐวิสาหกิจแสดงตามวิธีส่วนได้เสีย ส่วนใหญ่เป็นเงินที่รัฐบาลนำไปลงทุนในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งรัฐบาลสามารถมีสิทธิพลอย่างมีสาระสำคัญเหนือรัฐวิสาหกิจนั้น เงินลงทุนระยะยาวแสดงในราคาทุน

1.8 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงในราคาประเมิน ส่วนใหญ่เป็นที่ดินราชพัสดุที่อยู่ในความดูแลของกรมธนารักษ์

อาคาร แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ประกอบด้วยอาคารที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์ และอาคารที่หน่วยงานไม่มีกรรมสิทธิ์แต่ได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน

อุปกรณ์ แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

- อุปกรณ์ที่ได้มาก่อนปี 2540 ไม่นำมาบันทึกบัญชี แต่บันทึกไว้ในทะเบียนคุมสินทรัพย์

- อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 – 2545 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป

- อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นไป บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

1.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

แสดงในราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม

1.10 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนของอาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน โดยวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	15 – 40	ปี
ครุภัณฑ์	2 – 12	ปี
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2 – 5	ปี

ตารางอายุการใช้งานและอัตราค่าเสื่อมราคา ทรัพย์สินของกรมปศุสัตว์

ประเภททรัพย์สิน	อายุการใช้งาน (ปี)	อัตราค่าเสื่อม ราคา (ร้อยละ)
1. อาคาร	25	4
2. อาคารชั่วคราว	10	10
3. สิ่งก่อสร้าง		
3.1 ใช้คอนกรีตเสริมเหล็กหรือโครงเหล็กเป็นส่วนประกอบหลัก	20	5
3.2 ใช้ไม้หรือวัสดุอื่นๆ เป็นส่วนประกอบหลัก	10	10
4. ครุภัณฑ์สำนักงาน	10	10
5. ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	5	20
6. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	5	20
7. ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5	20
8. ครุภัณฑ์การเกษตร	5	20
9. ครุภัณฑ์โรงงาน	5	20
10. ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	5	20
11. ครุภัณฑ์สำรวจ	10	10
12. ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	5	20
13. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	4	25
14. ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	5	20
15. ครุภัณฑ์อาวุธ	10	10
16. ครุภัณฑ์สนาม	5	20

กรมปศุสัตว์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2551

(หน่วย:บาท)

หมายเหตุที่ 2 - เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดในมือ

เงินสดในมือ 5,114,164.66

บัญชีฝากเงินนำส่ง 38,913.33

เงินฝากสถาบันการเงิน

เงินฝากธนาคารเพื่อนำส่งคลัง 486,570.00

เงินฝากของหน่วยงาน (เงินงบประมาณ) 53,554,415.70

เงินฝากของหน่วยงาน (เงินนอกงบประมาณ) 8,102,945.05

เงินฝากกระแสรายวันที่สถาบันการเงินเอกชนของไทย (45,420.00)

เงินฝากออมทรัพย์ที่สถาบันการเงินเอกชนของไทย 29,725,285.82

เงินฝากไม่มีรายตัว (412,901.42)

พัก - ยกยอดเงินฝากออมทรัพย์ - สถาบันการเงินภายในประเทศ 1,038,540.00

พัก - ยกยอด เงินฝากที่ฝากกับสถาบันการเงินของรัฐอื่น 0.50

เงินฝากคลัง

เงินฝากคลัง 1,350,531,078.92

ปรับปรุงบัญชี เงินฝากคลัง 438,787.82

พักยกยอด เงินฝากคลัง (545,310.16)

รายการเทียบเท่าเงินสดอื่น

เงินทดรองราชการ 7,607,000.00

รวม เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด 1,455,634,070.22

หมายเหตุที่ 3 - ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง 3,638,618,003.09

อาคารเพื่อการพักอาศัย 671,816,692.06

พัก อาคารเพื่อการพักอาศัย 598,834.00

อาคารราชพัสดุ - เพื่อการพักอาศัย 3,131,884.97

	(หน่วย : บาท)
อาคารสำนักงาน	933,746,677.31
พัก อาคารสำนักงาน	172,000.00
อาคารราชพัสดุ - สำนักงาน	48,392,108.19
พัก อาคารราชพัสดุ - สำนักงาน	334,000.00
อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	1,571,710,305.81
พัก อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	228,379.51
อาคารราชพัสดุ - เพื่อประโยชน์อื่น	144,319,165.07
พัก อาคารราชพัสดุ - เพื่อประโยชน์อื่น	234,201.30
สิ่งปลูกสร้าง	255,562,281.94
พักสิ่งปลูกสร้าง	856,933.55
สิ่งปลูกสร้าง - ที่ราชพัสดุ	6,501,539.38
พักสิ่งปลูกสร้าง - ที่ราชพัสดุ	1,013,000.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(2,601,121,055.02)
อาคารเพื่อการพักอาศัย	(432,397,431.96)
อาคารราชพัสดุ - เพื่อการพักอาศัย	(133,192.10)
อาคารสำนักงาน	(589,763,276.28)
อาคารราชพัสดุ - สำนักงาน	(4,774,973.11)
อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	(1,383,700,025.32)
อาคารราชพัสดุ - เพื่อประโยชน์อื่น	(9,593,977.41)
สิ่งปลูกสร้าง	(180,261,456.58)
สิ่งปลูกสร้าง - ที่ราชพัสดุ	(496,722.26)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง (สุทธิ)	1,037,496,948.07
อุปกรณ์	2,888,528,660.09
ครุภัณฑ์สำนักงาน	96,135,025.43
พัก ครุภัณฑ์สำนักงาน	1,015,104.76
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	416,682,136.23
พัก ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	25,464,501.00
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	149,158,624.86
พัก ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	466,789.95
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	20,552,024.21
พัก ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	7,234,329.00
ครุภัณฑ์การเกษตร	224,742,124.16
พัก ครุภัณฑ์การเกษตร	15,453,575.00

	(หน่วย : บาท)
ครุภัณฑ์โรงงาน	50,092,667.01
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	5,500.00
ครุภัณฑ์สำรวจ	10,700.00
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	1,700,953,604.20
พัก ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	21,874,855.10
คอมพิวเตอร์	138,868,311.33
พัก คอมพิวเตอร์	2,527,364.46
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	8,817,918.35
พัก ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	42,760.00
ครุภัณฑ์สนาม	5,987,702.04
ครุภัณฑ์อื่น	2,443,043.00
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(2,214,667,649.26)
ครุภัณฑ์สำนักงาน	(61,570,174.86)
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	(249,492,850.67)
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	(133,356,503.11)
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	(14,334,853.17)
ครุภัณฑ์การเกษตร	(175,229,315.59)
ครุภัณฑ์โรงงาน	(44,321,853.96)
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	(414.75)
ครุภัณฑ์สำรวจ	(3,550.80)
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	(1,422,236,416.35)
คอมพิวเตอร์	(102,944,821.85)
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	(6,049,686.97)
ครุภัณฑ์สนาม	(4,070,367.12)
ครุภัณฑ์อื่น	(1,056,840.06)
อุปกรณ์ (สุทธิ)	673,861,010.83
หัก งานระหว่างก่อสร้าง	31,418,542.20
รวม ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	1,742,776,501.10

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุที่ 4 - สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)

สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน	474,685,033.44
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(356,965,001.52)
รวม สินทรัพย์โครงสร้างพื้นฐาน (สุทธิ)	117,720,031.92

หมายเหตุที่ 5 - สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	25,550,701.00
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(21,678,188.56)
รวม สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	3,872,512.44

หมายเหตุที่ 6 - เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะสั้น

เงินอุดหนุนการรับจากคลัง - เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย	21,067,559.09
รวม เงินอุดหนุนการรับจากคลังระยะสั้น	21,067,559.09

หมายเหตุที่ 7 - รายได้จากงบประมาณ

รายได้จากงบประมาณ	
รายได้จากงบบุคลากร	2,016,857,948.21
รายได้จากงบดำเนินงาน	1,754,016,023.60
รายได้จากงบลงทุน	274,307,384.21
รายได้จากงบอุดหนุน	6,179,071.58
รายได้จากงบกลาง	816,000,406.68
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	27,854,230.84
รวมรายได้จากงบประมาณ	4,895,215,065.12

หมายเหตุที่ 8 - ค่าใช้จ่ายบุคลากร

ค่าใช้จ่ายบุคลากร	
เงินเดือน	1,379,137,568.16
โบนัส	6,895.05
เงินเพิ่ม	(1,070.00)
ค่าล่วงเวลา	26,618,151.00
เงินตอบแทนพิเศษของข้าราชการผู้ได้รับเงินเดือน	
ถึงขั้นสูงของอันดับ	12,104,130.51
เงินเดือนพนักงานราชการ	461,595,586.70

	(หน่วย : บาท)
ค่าครองชีพ	62,110,306.98
เงินรางวัลสำหรับผู้บริหาร	23,990,445.07
ค่าเบี้ยเลี้ยง	124,033.00
ค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับพนักงานราชการ	26,620.00
เงินประจำตำแหน่งระดับสูงหรือระดับกลาง	6,114.00
ค่าจ้างประจำ	347,047,941.42
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	1,953,574.65
เงินชดเชยสมาชิก กบข.	24,152,253.00
เงินสมทบ กบข.	36,224,276.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานและลูกจ้างของรัฐ	9,025,407.20
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	26,001,114.25
ค่าเช่าบ้าน	45,303,982.30
ค่าเบี้ยประกันชีวิต	645.21
ค่าตอบแทนเหมาจ่ายแทนการจัดหาประจำตำแหน่ง	819,354.84
ค่าใช้จ่ายบุคคลากรอื่น	950,008.47
เงินช่วยการศึกษาบุตร	26,031,512.00
เงินช่วยเหลือบุตร	23,970.00
เงินช่วยค่ารักษาพยาบาลข้าราชการและ	
ลูกจ้าง - คนไข้นอก - รพ.รัฐ	107,712,129.61
เงินช่วยค่ารักษาพยาบาลข้าราชการและ	
ลูกจ้าง - คนไข้ใน - รพ.รัฐ	54,849,566.93
เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลข้าราชการและ	
ลูกจ้าง - คนไข้นอก - รพ.เอกชน	3,889,668.50
เงินช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลข้าราชการและ	
ลูกจ้าง - คนไข้ใน - รพ.เอกชน	1,040,341.70
รวม ค่าใช้จ่ายบุคคลากร	2,650,744,526.55

หมายเหตุที่ 9 - ค่าวัสดุและใช้สอย

ค่าวัสดุและใช้สอย

ค่าตอบแทนพิเศษชายแดนภาคใต้	417,166.66
ซื้อวัสดุ - หน่วยงานภายนอก	(8,280.00)
วัสดุทั่วไป	854,368,715.88
ค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษา	59,772,482.33

	(หน่วย : บาท)
ค่าจ้างบริการ - หน่วยงานภายนอก	150,080,950.59
ค่าจ้างบริการ - หน่วยงานของรัฐ	9,446,918.80
ค่าธรรมเนียมทางกฎหมาย	162,547.50
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	6,440.00
ค่าประชาสัมพันธ์	39,804,696.77
ค่าใช้จ่ายที่ปรึกษา	830,677.63
ค่าเบี้ยประกันภัย	170,648.52
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	4,934,032.17
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	3,757,018.80
ค่ารับรอง	1,970,407.22
ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ - ภาครัฐ	1,638,023.80
ค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ - ภายนอก	6,306,288.18
ค่าเช่าเบ็ดเตล็ด - ภาครัฐ	206,720.98
ค่าเช่าเบ็ดเตล็ด - ภายนอก	2,772,784.23
ค่าวิจัยและพัฒนา - ภาครัฐ	20,500.00
บัญชีค่าใช้จ่ายผลัดส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	3,760.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	2,496,826.99
ค่าตอบแทนตามตำแหน่ง	6,000.00
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	1,682,771.00
ค่าตอบแทนผู้มีสิทธิ์สังกัดท้องถิ่น	5,918.00
ค่าตอบแทนอื่น	36,236,363.35
รวม ค่าวัสดุและใช้สอย	1,177,090,379.40

หมายเหตุที่ 10 - ค่าสาธารณูปโภค

ค่าสาธารณูปโภค	
ค่าไฟฟ้าสำหรับใช้งาน	52,020,764.13
ค่าน้ำประปาสำหรับการใช้งาน	3,267,867.40
ค่าปิโตรเลียมสำหรับการใช้งาน	111,375,670.48
ค่าโทรศัพท์สำหรับการใช้งาน	9,574,788.74
ค่าใช้จ่ายค่าบริการ Internet	16,019,223.08
ค่าไปรษณีย์และขนส่ง	3,689,355.92
รวม ค่าสาธารณูปโภค	195,947,669.75

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุที่ 11 - ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคา - อาคารที่อยู่อาศัย	16,071,604.98
ค่าเสื่อมราคา - อาคารสำนักงาน	23,673,058.93
ค่าเสื่อมราคา - อาคารเพื่อประโยชน์อื่น	18,553,131.14
ค่าเสื่อมราคา - สิ่งปลูกสร้าง	6,954,783.43
ค่าเสื่อมราคา - อาคารราชพัสดุ เพื่อพักอาศัย	103,928.48
ค่าเสื่อมราคา - อาคารราชพัสดุ เพื่อใช้เป็นสำนักงาน	1,449,118.88
ค่าเสื่อมราคา - อาคารราชพัสดุ เพื่อประโยชน์อื่น	5,256,172.98
ค่าเสื่อมราคา - สิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ	320,107.30
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์สำนักงาน	5,792,742.14
ค่าเสื่อมราคา - ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	39,839,355.31
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	3,494,786.95
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	1,865,960.49
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์การเกษตร	9,149,677.21
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์โรงงาน	1,225,425.66
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	414.75
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์สำรวจ	801.04
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	84,197,945.74
ค่าเสื่อมราคา - อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	14,976,003.92
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	754,142.07
ค่าเสื่อมราคา - ครุภัณฑ์สนาม	628,355.35
ค่าเสื่อมราคา - สินทรัพย์อื่น	148,935.36
ค่าเสื่อมราคา - โครงสร้างพื้นฐานอื่น	10,538,793.93
ค่าตัดจำหน่าย - โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,414,440.96
รวม ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	247,409,687.00

(หน่วย : บาท)

หมายเหตุที่ 12 - รายงานรายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ

รายได้แผ่นดิน - ภาษี

รายได้ภาษีอื่น 6,080.00

รวมรายได้ภาษี 6,080.00

รายได้แผ่นดิน - นอกภาษี

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ 172,963,151.90

รายได้อื่น 12,435,728.35

รวมรายได้้นอกจากภาษี 185,398,880.25

รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ 185,404,960.25

หัก รายได้แผ่นดินถอนคืนจากคลัง 10,760.00

รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย

รายได้แผ่นดินสุทธิจากยอดถอนคืนและจัดสรรตามกฎหมาย 185,394,200.25

รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง 187,027,907.08

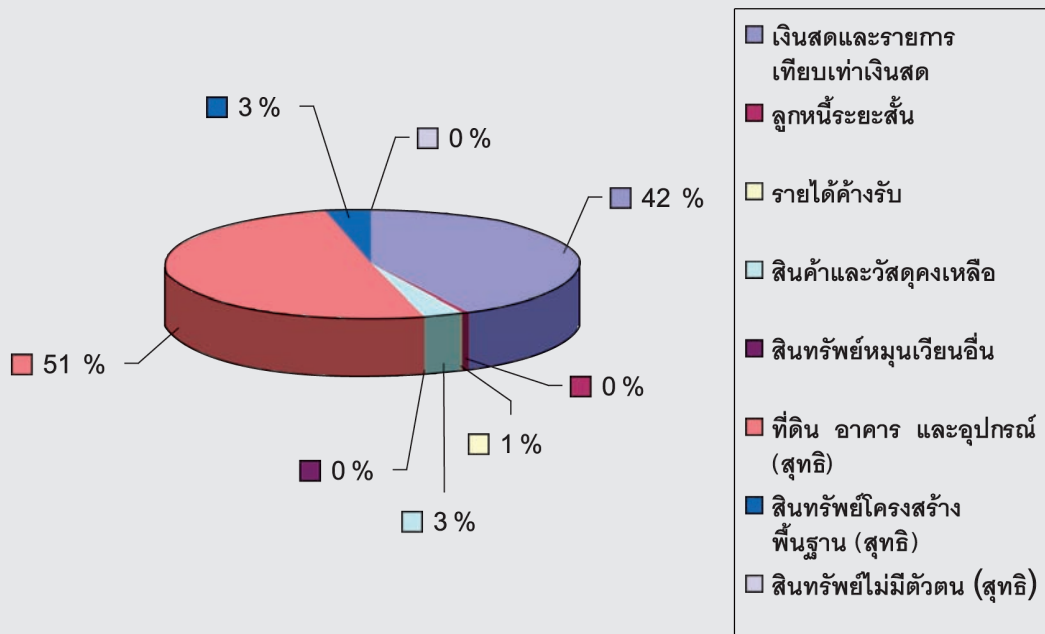
(1,633,706.83)

ปรับปรุงรายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง (12,378,353.09)

(14,012,059.92)

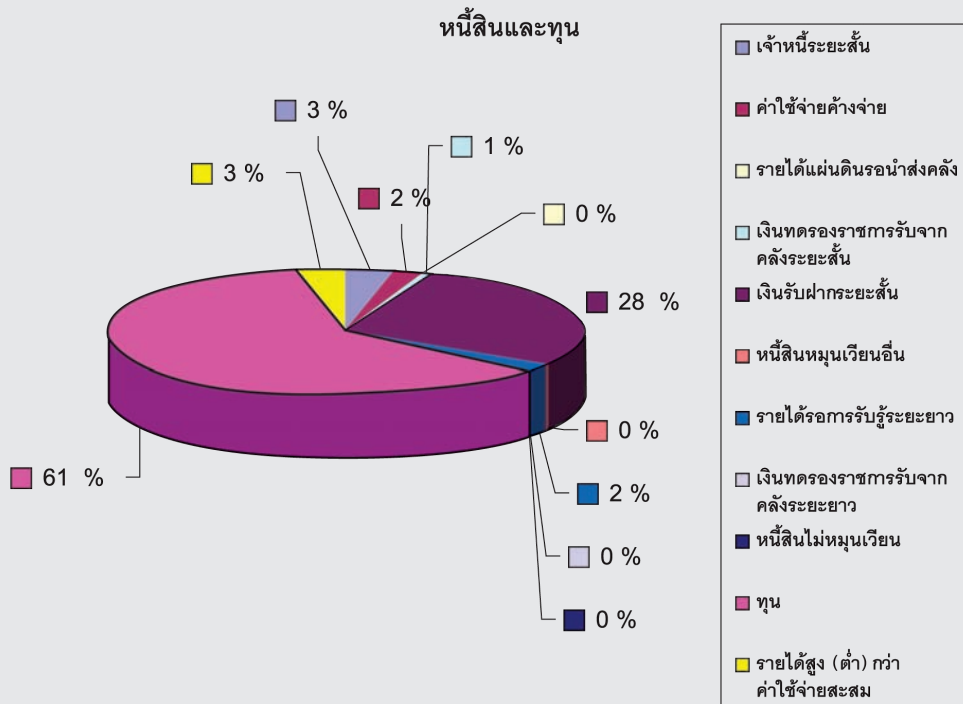
การวิเคราะห์งบการเงิน

สินทรัพย์

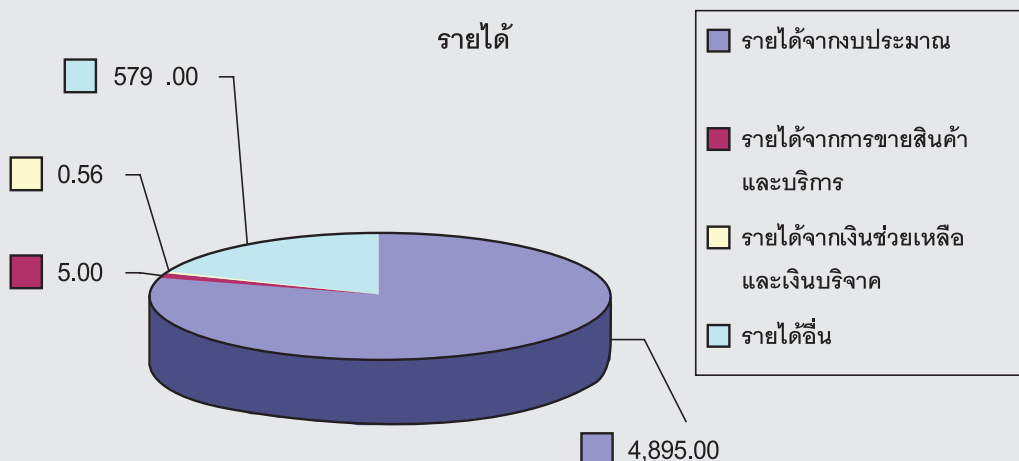
จากสินทรัพย์ทั้งหมด ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ 45.77 (1,573 ล้านบาท) และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ร้อยละ 54.23 (1,864 ล้านบาท) โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นอาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 50.69 (1,742 ล้านบาท) ซึ่งประกอบด้วยอาคารเป็นส่วนใหญ่ คือ เป็นอาคาร ร้อยละ 59.53 (1,037 ล้านบาท) โดยเป็นอาคารเพื่อประโยชน์อื่น และอาคารสำนักงาน ซึ่งมีการใช้งานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี และอุปกรณ์ ร้อยละ 38.67 (673 ล้านบาท) โดยส่วนใหญ่เป็นครุภัณฑ์ วิทยาศาสตร์และการแพทย์ นอกจากอาคารและอุปกรณ์แล้ว สินทรัพย์ที่มีมูลค่ารองลงมาคือ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ร้อยละ 42.34 (1,455 ล้านบาท) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินฝากคลัง ประเภทเงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตวัคซีนจำหน่าย เงินบูรณะทรัพย์สิน รายได้ค่าตรวจวิเคราะห์เนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ และเงินฝากผลิตภัณฑ์สัตว์ ซึ่งเป็นเงินนอกงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 92.77 (1,350 ล้านบาท)

หมายเหตุ การวิเคราะห์งบการเงินข้างต้นไม่สมบูรณ์ถูกต้อง เนื่องจากงบการเงินอยู่ระหว่างปรับปรุงบัญชี, ไม่ได้ทำการประมวลผลค่าเสื่อมราคา และระบบ GFMIS ปรับปรุงงบการเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนผังบัญชีมาตรฐานไม่สมบูรณ์ จึงใช้ข้อมูลงบการเงินที่มีทำการวิเคราะห์งบการเงิน

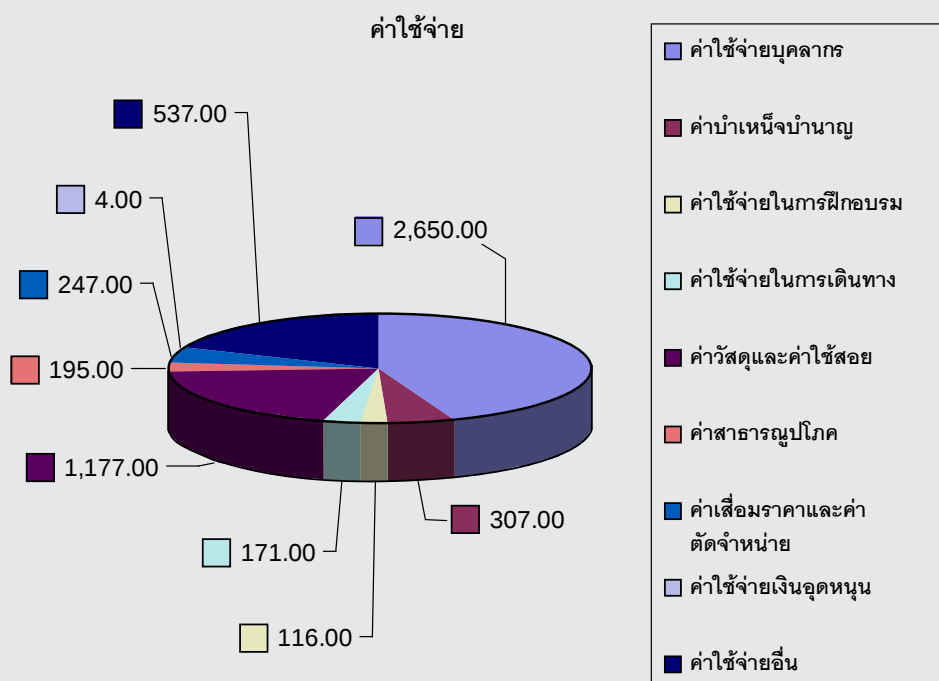
โครงสร้างของหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ เป็นสินทรัพย์สุทธิ ร้อยละ 63.96 (2,198 ล้านบาท) ซึ่งประกอบด้วยทุนที่เกิดจากการเริ่มบันทึกสินทรัพย์และหนี้สินตามเกณฑ์คงค้างในปี 2546 ยกมาคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 2 ใน 3 ของสินทรัพย์สุทธิ และเป็นหนี้สิน ร้อยละ 36.04 (1,239 ล้านบาท) ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นหนี้สินหมุนเวียน รายการสำคัญประกอบด้วยเงินรับฝากกระยะสั้น ร้อยละ 27.99 (962 ล้านบาท) เจ้าหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 3.44 (118 ล้านบาท)

หมายเหตุ การวิเคราะห์งบการเงินข้างต้นไม่สมบูรณ์ถูกต้อง เนื่องจากงบการเงินอยู่ระหว่างปรับปรุงบัญชี, ไม่ได้ทำการประมวลผลค่าเสื่อมราคา และระบบ GFMS ปรับปรุงงบการเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนผังบัญชีมาตรฐานไม่สมบูรณ์ จึงใช้ข้อมูลงบการเงินเท่าที่มีทำการวิเคราะห์งบการเงิน

รายได้ของกรมปศุสัตว์ ส่วนใหญ่เกิดจากงบประมาณประจำและงบกลาง จำนวน 4,895 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 80.71 และรายได้จากแหล่งอื่น จำนวน 579 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.29 ของรายได้ทั้งหมด

หมายเหตุ การวิเคราะห์งบการเงินข้างต้นไม่สมบูรณ์ถูกต้อง เนื่องจากงบการเงินอยู่ระหว่างปรับปรุงบัญชี, ไม่ได้ทำการประมวลผลค่าเสื่อมราคา และระบบ GFMIS ปรับปรุงงบการเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนผังบัญชีมาตรฐานไม่สมบูรณ์ จึงใช้ข้อมูลงบการเท่าที่มีทำการวิเคราะห์งบการเงิน

ค่าใช้จ่ายของกรมปศุสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายบุคลากร 2,650 ล้านบาท ซึ่งรวมถึงเงินเดือน ค่าจ้าง เงินเพิ่ม เงินประจำตำแหน่ง เงินรางวัล ค่ารักษาพยาบาลทั้งของข้าราชการประจำและข้าราชการบำนาญ รวมทั้งครอบครัวและเงินที่จ่ายให้เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นๆ แก่ข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงาน (บุคลากรของกรมปศุสัตว์ ประกอบด้วย ข้าราชการ 4,502 คน ลูกจ้างประจำ 2,425 คน และพนักงานราชการ 663 คน)

ค่าวัสดุและค่าใช้สอย 1,177 ล้านบาท เป็นค่าวัสดุใช้ไป 854 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงานปกติ

หมายเหตุ การวิเคราะห์งบการเงินข้างต้นไม่สมบูรณ์ถูกต้อง เนื่องจากงบการเงินอยู่ระหว่างปรับปรุงบัญชี, ไม่ได้ทำการประมวลผลค่าเสื่อมราคา และระบบ GFMIS ปรับปรุงงบการเงินที่เกิดจากการเปลี่ยนผังบัญชีมาตรฐานไม่สมบูรณ์ จึงใช้ข้อมูลงบการเท่าที่มีทำการวิเคราะห์งบการเงิน

ส่วนที่ 4

- ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2551

กรมปศุสัตว์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ.2551 ภายใต้ยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ 2 ยุทธศาสตร์ 2
แผนงบประมาณ 5 พลพลิต 13 กิจกรรม ดังนี้

► ยุทธศาสตร์ การแก้ไขความยากจน กระจายความเจริญสู่ชนบทและลด ช่องว่างของรายได้

แผนงบประมาณ ขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

กลยุทธ์ : การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร
ดำเนินการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต เพื่อ
เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และถ่ายทอดความรู้
และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ โดยการฝึกอบรม การศึกษา
ดูงาน รวมทั้งบริการด้านสุขภาพสัตว์ ด้านสัตวบาล และ
ให้คำปรึกษาแนะนำการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อให้เกษตรกรมี
ความรู้สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพ
การเลี้ยงสัตว์ของตนเองได้ ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิต
เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ ประกอบด้วย
5 กิจกรรม คือ กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างความ
เข้มแข็งให้เกษตรกร กิจกรรมสนับสนุน โครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตร
ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่
และกิจกรรมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

► ยุทธศาสตร์ การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวได้ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แผนงบประมาณ ปรับปรุงโครงสร้างภาคเกษตร
ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ภาคบริการและการค้า

กลยุทธ์ : การเพิ่มผลิตภาพการผลิต ดำเนินการศึกษาวจัยพัฒนาในด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์
พันธุ์พืชอาหารสัตว์ ด้านสุขภาพสัตว์ ด้านมาตรฐาน สินค้าปศุสัตว์และด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้
ได้เทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์และพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ สามารถลดต้นทุนการผลิตและ
เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพ่อแม่พันธุ์สัตว์จากต่างประเทศ รวมทั้งการอนุรักษ์สายพันธุ์สัตว์พื้นเมือง และ

ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงรูปแบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิต การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิจัยปศุสัตว์ กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ กิจกรรมพัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และกิจกรรมพัฒนาการเกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ : การพัฒนาสู่ครัวโลก เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องในด้านความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) โดยการควบคุม กำกับ ดูแลกระบวนการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งควบคุมปัจจัยการผลิตทั้งที่นำเข้าและผลิตในประเทศ การควบคุมกระบวนการผลิต ในฟาร์มและโรงงานให้ได้มาตรฐาน การตรวจวิเคราะห์คุณภาพผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ การพัฒนาตลาดและระบบขนส่งสินค้า (Logistic) และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability)

ทั้งนี้เพื่อสร้างความปลอดภัย และความเชื่อมั่นให้กับประชาชนผู้บริโภคในประเทศและประเทศคู่ค้า ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน กิจกรรมตรวจสอบรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์

รวมทั้งการพัฒนาสุขภาพสัตว์ โดยการควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์เฝ้าระวังโรคสัตว์ติดต่อกันจากสัตว์สู่คน โดยเฉพาะการป้องกันโรคไข้หวัดนก จะมีความเข้มข้นมากขึ้น โดยการเพิ่มรอบการ X-RAY และทำความสะอาดในพื้นที่เสี่ยง การปรับปรุงระบบการเลี้ยงสัตว์ปีกให้มีความปลอดภัย การแบ่งโซนพื้นที่ควบคุมการควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ด้วยระบบ Online การเฝ้าระวังการสอบสวน และควบคุมโรคให้รวดเร็ว การประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนได้รับทราบข้อมูลการปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน การบูรณาการแผน

นอกจากนี้ดำเนินการแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านปศุสัตว์ที่เกิดจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้สามารถแข่งขันได้โดยเฉพาะเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิตการผลิตรายสินค้าเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมการปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพในการแข่งขันของสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าและการเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขข้อตกลงระหว่างประเทศ (FTA)

1. แพนงบประมาณ ขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

กลยุทธ์ : การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

ดำเนินการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ โดยการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน รวมทั้งบริการด้านสุขภาพสัตว์ และให้คำปรึกษาแนะนำการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้สามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์ของตนเองได้ ดำเนินการดังนี้

กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร

กรมปศุสัตว์ ดำเนินการสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์ โดยกิจกรรมเรียนรู้ตามแผนชุมชน 20,266 ราย ผ่านศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อบรมพื้นฐาน

และอบรมทบทวนความรู้ให้อาสาปศุสัตว์ 7,825 ราย เพื่อเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของหน่วยงานกรมปศุสัตว์ ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี การอนุรักษ์พัฒนาแพะและไก่พื้นเมืองประจำถิ่น 1,058 ราย และอบรมผู้นำเกษตรกรในพื้นที่เฉพาะ 1,553 ราย

กิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายและแนวทางที่จะพัฒนาการเกษตรซึ่งเป็นภาคการผลิตของประเทศให้เกิดความยั่งยืน โดยจัดบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว แก่เกษตรกรที่ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในรูปแบบบูรณาการส่วนราชการพร้อมไปให้บริการแก่เกษตรกรในด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับชุมชนนั้นๆ เนื่องจากการปฏิบัติงานของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ มีความซับซ้อน มีปัญหาและการปฏิบัติที่ต่างกันไป ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับการเกษตรมีความหลากหลาย ทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ฯลฯ เกินกำลังที่ผู้อำนวยการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจะดำเนินการได้ครอบคลุม จำเป็นต้องอาศัยนักวิชาการเฉพาะด้านลงไปให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนให้บริการแก่เกษตรกรได้ตรงกับปัญหาและลักษณะพื้นที่ที่เกษตรกรประสบอยู่ จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการให้บริการที่รวดเร็วและสร้างความพึงพอใจให้กับเกษตรกรได้อย่างทั่วถึงในระดับตำบล กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เพื่อเป็นหน่วยให้บริการแก่เกษตรกรทางด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรทุกสาขาทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง โดยมีขอบเขตการให้บริการเน้นการแก้ไขปัญหา ที่เกษตรกรประสบในพื้นที่และใช้เวลาน้อยในการให้บริการเป็นหลัก ตลอดจนให้ความรู้คำแนะนำ และรับปรึกษาปัญหาแก่เกษตรกรตามความต้องการและความจำเป็นของเกษตรกรในพื้นที่ระดับตำบลอย่างพร้อมเพียง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หวังว่าจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์และสามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร 51,099 ราย เลี้ยงสัตว์ 37,760 ตัว

กิจกรรมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน

แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ พระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัวได้พระราชทาน พระราชดำริเกี่ยวกับ "เศรษฐกิจพอเพียง" เพื่อชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 25 ปีแล้ว ปัจจุบันแนวคิดดังกล่าวได้แพร่กระจายไปในหมู่ประชาชนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรที่เคยประสบปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ผ่านมา เนื่องจากการดำเนินกิจกรรมการเกษตรภายใต้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ได้มีส่วนอย่างสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน

และความยากจนของเกษตรกร ช่วยให้เกษตรกรสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ได้อย่างแท้จริงรูปแบบและตัวอย่างเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตรกรรมแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับเกษตรกรรายอื่นๆ ที่ยังคงประสบกับปัญหาดังกล่าวอยู่ กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการศูนย์เครือข่ายเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยการศึกษารูปแบบและรูปแบบของกิจกรรมการเลี้ยงสัตว์ที่ผสมผสานอยู่ในระบบเกษตรกรรมแบบพอเพียง การจัดตั้งศูนย์สาธิต และฝึกอบรมในหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการจัดตั้งและพัฒนาฟาร์มเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้เป็นศูนย์เรียนรู้ระดับท้องถิ่น ตลอดจนการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและการฝึกอบรม เพื่อขยายแนวคิด และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ออกสู่เจ้าหน้าที่ เกษตรกร และผู้สนใจ จึงเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกร ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งของรัฐบาลอยู่ในปัจจุบัน กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายเรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงจัดจ้างและพัฒนาฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสัตว์ 27 ชนิด จัดตั้งศูนย์สาธิตและฝึกอบรมการเลี้ยงสัตว์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี 9 ศูนย์ ฝึกอบรมเกษตรกรเครือข่ายผ่านศูนย์เครือข่ายเรียนรู้ 8,876 ราย

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ในช่วงปี 2547 ที่ผ่านมานับตั้งแต่เกิดความรุนแรงของการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตอนต้นเดือนมกราคม 2547 เป็นต้นมา ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นกับประชาชนและเกษตรกรโดยทั่วไป คือความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เกษตรกรไม่สามารถประกอบอาชีพการเกษตรได้ตามปกติ ชีวิตถูกคุกคามจากการก่อการร้าย ชาวสวนยางไม่สามารถกรีดยางได้ตามปกติ สวนยางถูกทำลาย สวนไม้ผล ไม่สามารถไปเก็บเกี่ยวได้และถูกทำลายเช่นกัน และในปี 2548 -2551 หน่วยงานในกรมปศุสัตว์ยังคงมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถประกอบอาชีพทำการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อร่วมกันพัฒนาด้านเศรษฐกิจของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่กับการแก้ปัญหาทางความมั่นคงของประเทศ ในพื้นที่

จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยทั่วไปมีสภาพการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ แพะ แกะ สุกร เป็ด ไก่ ห่าน ส่วนใหญ่เลี้ยงเพื่อการบริโภคในครัวเรือน ส่วนที่เหลือขายเป็นรายได้เสริมในครัวเรือน สายพันธุ์สัตว์ที่เลี้ยงเป็นพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งให้ผลผลิตต่ำ สำหรับชนิดของสัตว์เลี้ยงมีความผูกพันกับวิถีการดำรงชีวิต ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมและประเพณีที่มีอยู่ ไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ต้องนำเข้าจากภาคกลางจำนวนมาก จึงมีการเคลื่อนย้ายสัตว์ก่อให้เกิดการนำเอาโรคระบาดสัตว์หลายชนิดเข้ามา กรมปศุสัตว์ได้จัดทำโครงการที่จะพัฒนาการเลี้ยงสัตว์โดยการอบรมให้ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ แก่เกษตรกร สนับสนุนการเลี้ยงสัตว์พันธุ์ดี และให้บริการผสมเทียมโค สนับสนุนเวชภัณฑ์และบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดสัตว์ เพื่อลดอัตราการตายของสัตว์เลี้ยงและเร่งการผลิตสัตว์ให้เพียงพอับความต้องการของผู้บริโภค เหลือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมในครัวเรือน กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งยั่งยืนกลุ่มอาชีพปศุสัตว์ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ โครงการปรับปรุงพันธุ์และเพิ่มผลผลิตโคเนื้อ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงแพะในเกษตรกรรายย่อย โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะเชิงพาณิชย์ (ในพื้นที่สวนปาล์ม) โครงการส่งเสริมอาชีพและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ ประจำถิ่น ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร 211 กลุ่ม 1,058 ราย

กิจกรรมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสนองพระราชดำริของทุกพระองค์ ที่พระราชทานเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการปศุสัตว์ การแก้ไขปัญหาขาดสารอาหารโปรตีนในถิ่นทุรกันดาร และพระราชดำริที่พระราชทานความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนต่างๆ เพื่อให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการผลิตอาหารโปรตีนบริโภคอย่างเพียงพอทั้งในครัวเรือน โรงเรียนและชุมชน มีความรู้ในการประกอบอาชีพและมีรายได้เพิ่มขึ้น กรมปศุสัตว์ ดำเนินโครงการพระราชดำริทั้งหมด 43 โครงการ มีลักษณะการดำเนินงาน คือ ทำการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาและวางแผนพัฒนาอย่างเหมาะสม สาธิตและผลิตลูกสัตว์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้คำแนะนำทางวิชาการด้านการเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร ครูและนักเรียน ให้มีความรู้และสามารถปฏิบัติงานเลี้ยงสัตว์ของตนเองได้ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร โรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนบริโภคในครัวเรือน ในโรงเรียนและจำหน่ายเป็นรายได้ รวมทั้งแก้ปัญหาคขาดสารอาหารในเด็กและเยาวชน โดยมีผลการดำเนินงาน คือ ศึกษาวิจัยทางด้านปศุสัตว์ 8 เรื่อง สาธิตการเลี้ยงสัตว์ 9,791 ตัว ผลิตลูกสัตว์ 46,383 ตัว ฝึกอบรมเกษตรกรและนักเรียน 4,639 ราย 502 โรงเรียน ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์สู่เกษตรกร 4,659 ราย เลี้ยงสัตว์ 18,094 ตัว

ธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ

โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริโครงการหนึ่งที่พระราชทานให้กรมปศุสัตว์ ดำเนินการ เนื่องจากในการเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจเยี่ยมราษฎรเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2522 ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี-สระแก้ว ทรงทราบว่า มีราษฎรจำนวนมากต้องเช่าโค-กระบือไว้ใช้แรงงาน ในราคาแพงมาก และ บางครั้งเมื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรแล้วก็แทบไม่เหลืออะไรเลย เพราะเงินที่ได้ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าโค-กระบือเกือบหมด จึงทรงมีพระราชดำริ ให้กรมปศุสัตว์จัดตั้งธนาคารโค-กระบือขึ้นในปี พ.ศ. 2522 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจน ได้มีโอกาสมีโค-กระบือไว้ใช้แรงงานเป็นของตนเอง โดยการเช่าหรือเช่าซื้อหรือวิธีการอื่นใด ในราคาที่ถูกลงกว่าส่วนราชการ องค์กร หรือเอกชน ฯลฯ กรมปศุสัตว์จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการดังกล่าวขึ้น โดยใช้กระบือของ กรมปศุสัตว์จำนวน 280 ตัว นำไปให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี-สระแก้ว ในท้องที่อำเภอสระแก้ว และอำเภอวัฒนานคร จังหวัดปราจีนบุรี เป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2522 โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เป็นโครงการตามพระราชดำริที่ช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรที่ตรงจุด ไม่เป็นการสร้างภาระหนี้สินให้เกษตรกร สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ช่วยแก้ไขปัญหาการละทิ้งถิ่นฐานของเกษตรกร การทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และยังช่วยรักษาสภาพดินแดนดินให้ทวีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งมีเกษตรกรที่ยังอยู่ในโครงการรวมทั้งสิ้น 79,252 ราย ในพื้นที่ 68 จังหวัด โค-กระบือ รวม 80,493 ตัว ได้แก่ โค 48,991 ตัว โคนม 420 ตัว กระบือ 31,082 ตัว

2. แผนงบประมาณ ปรับโครงสร้างภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ภาคบริการและการค้า

กลยุทธ์ : การเพิ่มผลิตภาพการผลิต

ดำเนินการศึกษาวิจัยพัฒนาในด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ ด้านสุขภาพสัตว์ ด้านมาตรฐาน สินค้าปศุสัตว์และด้านการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อให้ได้เทคโนโลยีด้านการปศุสัตว์และพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพ สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพ่อ-แม่พันธุ์สัตว์จากต่างประเทศ รวมทั้งการอนุรักษ์สายพันธุ์สัตว์พื้นเมือง และความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงรูปแบบการผลิตปศุสัตว์อินทรีย์ ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิต การพัฒนาการผลิตปศุสัตว์ ประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิจัยปศุสัตว์ กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ กิจกรรมพัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และกิจกรรมพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ ดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์

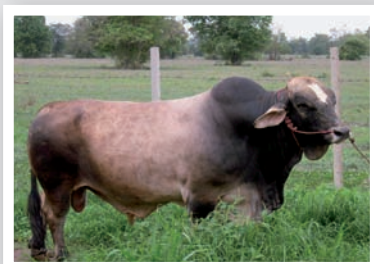
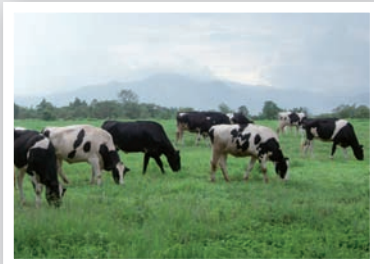
การปรับปรุงพันธุ์สัตว์และการกระจายพันธุ์กรรมสัตว์พันธุ์ดี นั้น ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์สัตว์ไปพร้อมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจของประเทศเพื่อผลิตสัตว์พันธุ์ดีกระจายพันธุ์สนับสนุนแก่เกษตรกร การวิจัยและการคัดเลือกปรับปรุง

พันธุ์สัตว์ นั้น ต้องศึกษาวิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ เพื่อให้ได้พันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ และเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา จึงต้องดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาพันธุ์สัตว์ในระดับเกษตรกรด้วย แนวทางการพัฒนาพันธุ์สัตว์โดยวิธีการทดสอบสมรรถภาพการเจริญเติบโตและวิธีหาค่าอัตราทางพันธุ์กรรมและคุณค่าการผสมพันธุ์ของ

สัตว์ ตลอดจน ศึกษา วิจัยและพัฒนาด้านอนุพันธุศาสตร์ (Molecular Genetics) เพื่อรวบรวมพันธุ์กรรมที่ดีไว้ปรับปรุงพันธุ์สัตว์และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จากนั้น จึงกระจายพันธุ์ให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงในสภาพฟาร์มต่อไปจึงเป็นแนวทางการพัฒนาพันธุ์กรรมที่ดีของสัตว์ไว้เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนได้ดำเนินการวิจัยด้านปรับปรุงพันธุ์สัตว์ 20 เรื่อง ผลการศึกษาวิจัยที่ผ่านมา กรมปศุสัตว์สามารถวิจัยปรับปรุงพันธุ์สัตว์และได้สัตว์พันธุ์ใหม่คือ โคเนื้อพันธุ์ใหม่ ได้แก่ โคพันธุ์ตาก โคพันธุ์

กบินทร์บุรี สุกรพันธุ์ใหม่ ได้แก่ พันธุ์ปากช่อง 1 พันธุ์ปากช่อง 2 และพันธุ์ปากช่อง 3 รวมทั้งสัตว์ปีกชนิดต่างๆ ทั้งนี้ดำเนินการเลี้ยงพ่อ-แม่พันธุ์ เพื่อศึกษาวิจัยสัตว์พันธุ์ดี ซึ่งมีลูกที่เกิดจากการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ เพื่อกระจายพันธุ์ให้เกษตรกรดำเนินการได้ 1,820,347 ตัว ได้แก่ ไก่ 415 ตัว ไก่เนื้อ 2,593 ตัว กระบือ 561 ตัว สุกร 27,400 ตัว แพะ 1,427 ตัว แกะ 265 ตัว สัตว์ปีก 1,787,527 ตัว อูฐ 3 ตัว และกวาง 156 ตัว

นอกจากนี้ สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานผสมเทียม เพื่อปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ดังนี้

โคนม ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อได้ผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งจากพ่อโคนมพันธุ์ดี ในสายพันธุ์หลักพันธุ์โฮลส์ไตน์ฟรีเซียน ให้หน่วยผสมเทียมที่จัดตั้งในพื้นที่เพื่อบริการผสมเทียมแก่กลุ่มเกษตรกร ผู้เลี้ยงโคนม สหกรณ์โคนม และฝึกอบรมผสมเทียมให้แก่ตัวแทนของกลุ่มผู้เลี้ยงโคนม หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการและแก้ไขปัญหาผสมติดยาก ซึ่งให้บริการผสมเทียมโคนม 165,382 ตัว ลูกเกิด 103,780 ตัว

โคเนื้อ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อได้ผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งจากพ่อโคเนื้อพันธุ์ดี ในสายพันธุ์หลักพันธุ์อเมริกันบราห์มัน และพันธุ์ชาร์โลเล่ย์ ให้หน่วยผสมเทียมที่จัดตั้งในพื้นที่เพื่อบริการผสมเทียมแก่เกษตรกรรายย่อย เพื่อปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อซึ่งให้บริการผสมเทียมโคเนื้อ 289,598 ตัว ลูกเกิด 194,804 ตัว

กระบือ ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อจะผลิตน้ำเชื้อแช่แข็งจากพ่อกระบือพันธุ์ดี ในสายพันธุ์หลัก พันธุ์กระบือปลัก ให้หน่วยผสมเทียมที่จัดตั้งในพื้นที่เพื่อบริการผสมเทียมปรับปรุงพันธุ์กระบือของเกษตรกรให้ได้สายพันธุ์ที่มีคุณภาพดีซึ่งให้บริการผสมเทียมกระบือ 10,855 ตัว ลูกเกิด 5,766 ตัว

สุกร ศูนย์ผลิตน้ำเชื้อจะผลิตน้ำเชื้อสดจากพ่อสุกรพันธุ์ดี ในสายพันธุ์หลักพันธุ์ลาจไวท์ พันธุ์แลนด์เรด พันธุ์ดูริคเจอร์ซี โดยศูนย์ผลิตน้ำเชื้อสุกรจะจำหน่ายน้ำเชื้อให้เกษตรกรนำไปผสมเทียมด้วยตนเองและให้บริการผสมเทียมสุกร 5,553 ตัว ลูกเกิด 43,081 ตัว

นอกจากนี้ สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์ ได้นำเอาเทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อนในงานวิจัยมาช่วยสนับสนุนงานผสมเทียม โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการย้ายฝากตัวอ่อนและศูนย์วิจัยการผสมเทียมและเทคโนโลยีชีวภาพ ดำเนินการในเขตที่มีโคนม โคนี้อ และแพะที่มีพันธุกรรมให้ผลผลิตดีเลิศ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์และตัวอ่อนที่มีพันธุกรรมดีเลิศเป็นทวีคูณในระยะเวลาอันสั้น รวมทั้งมีโครงการสร้างโคนี้อพันธุ์ใหม่โคพันธุ์ไทย-แบล็ค มีคุณภาพเนื้อแตกต่างไปจากโคนี้อที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยให้ผลการตอบแทนในการเลี้ยงที่ดีกว่าและมีคุณภาพเนื้อสูง เนื้อนุ่ม เหมาะสำหรับทำสเต็ก ซึ่งมีการสร้างพันธุ์เริ่มมาจากนำพ่อพันธุ์(น้ำเชื้อ)แองกัสพันธุ์แท้ ผสมกับแม่พันธุ์พื้นเมืองที่ผ่านการคัดเลือกสายพันธุ์ โดยดูลักษณะภายนอกเป็นหลัก เนื่องจากโคนี้อพื้นเมืองไม่มีการทำประวัติและคัดแม่พันธุ์ที่มีโครงสร้างลักษณะดีผสมกับน้ำเชื้อแองกัส ได้ลูกโคลูกผสมแองกัส 50% ในรุ่น F1 ซึ่งมีแม่โคได้รับการผสมเทียม 131 ตัว ลูกเกิด 27 ตัว และดำเนินการวิจัยด้านเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์ 22 เรื่อง

กิจกรรมพัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์

พืชอาหารสัตว์ เป็นอาหารสัตว์ที่มีราคาถูก และมีคุณค่าทางอาหารครบถ้วนเหมาะสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง ช่วยลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรที่เลี้ยง โคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ และแกะ ได้เป็นอย่างดี กรมปศุสัตว์จึงพัฒนาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้หญ้าและถั่ว เป็นอาหารหลักในการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น โดยเพิ่ม

ปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ ให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีด้านพืชอาหารสัตว์ถ่ายทอดสู่เกษตรกร ได้แก่ การปลูก การจัดการแปลงหญ้า การใช้ประโยชน์ การผลิตเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนี้เมื่อเกิดภัยธรรมชาติขึ้น กรมปศุสัตว์ยังต้องเข้าไปช่วยเหลือแจกจ่ายเสบียงสัตว์ให้เกษตรกรนำไปเลี้ยงโค-กระบือ รวมทั้ง ยังส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์เพื่อ

พัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์เพื่อการจำหน่าย 4 ชนิด ซึ่งมีผลการผลิตเมล็ดพันธุ์จากชมรมผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์แห่งประเทศไทย 21 ต้น เกษตรกร 198 ราย เกษตรกรได้รับเงินทั้งสิ้นเท่ากับ 2,354,536 บาท และได้ดำเนินการผลิตและแจกจ่ายท่อนพันธุ์ เเสบียงสัตว์ รวมทั้งการพัฒนาตลาด ซื้อ-ขายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ให้แก่

เกษตรกรและหน่วยงานต่างๆ โดยดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ 87 ต้น ผลิตท่อนพันธุ์ 1,292 ต้น ผลิตเสบียงสัตว์ 12,825 ต้น และได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์ 128 เรื่อง ส่งเสริมให้คำแนะนำเกษตรกร 89,984 ราย สาธิตเทคโนโลยีการผลิตพืชอาหารสัตว์ 1,855 ราย บริการคำนวณสูตรอาหารสัตว์ 1,940 ราย และได้ดำเนินการวิจัยด้านอาหารสัตว์ 30 เรื่อง

โครงการพัฒนาตลาดเสบียงสัตว์เพื่อการจำหน่าย (นาหญ้า) จากการส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความจำเป็นในการใช้เสบียงสัตว์คุณภาพดีเลี้ยงโค กระบือ อย่างถูกวิธีและเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนให้เกษตรกรประกอบอาชีพทำนาหญ้าเพื่อจำหน่าย 7,147 ราย ในพื้นที่ 51 จังหวัด พื้นที่ 33,752.5 ไร่ ผลิตหญ้าสดและหญ้าแห้ง 91,528.9 ตัน คิดเป็นมูลค่า 137.6 ล้านบาท

กิจกรรมพัฒนาเกษตรอินทรีย์ (ปศุสัตว์)

เกษตรอินทรีย์เป็นระบบการจัดการเกษตรแบบองค์รวม ซึ่งส่งเสริมสุขภาพของระบบนิเวศเกษตร ด้วยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาจัดการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์มากกว่าการพึ่งปัจจัยการผลิตจากภายนอก เกษตรอินทรีย์ยังสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายการส่งเสริมเน้นการดำรงชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ไม่เน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเดียว เป็นแนวทางการพึ่งตนเอง บนพื้นฐานวัฒนธรรมชุมชน องค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างสินค้าที่มีเอกลักษณ์ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ตรวจสอบได้ เข้าสู่ตลาดที่มีมูลค่าสูง (niche market) ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่องค์กรสากล เช่น สหประชาชาติได้ผลักดัน และเรียกร้องให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกมีแผนดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำหรับประเทศไทยรัฐบาลได้ประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (ปี 2550-2554) โดยมีวิสัยทัศน์ คือ มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็น เป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” และมีนโยบายสนับสนุน “การพัฒนาที่ยั่งยืน” ซึ่งการผลักดันสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมนั้น ผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมสนับสนุนต้องเข้าใจร่วมกันในการทำการเกษตรบนพื้นฐานทฤษฎีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและการบริโภคที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

ในปัจจุบันผู้บริโภคให้ความสำคัญสุขภาพมากขึ้นโดยเฉพาะในประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการเลือกซื้อสินค้าที่มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพสัตว์ รวมถึงความปลอดภัยของอาหาร เนื่องจากผลกระทบการเกษตรอุตสาหกรรมหรือเกษตรเคมีเชิงเดี่ยว หรือการเลี้ยงสัตว์อุตสาหกรรมที่หนาแน่น ทำให้ต้องใช้สารเคมีสังเคราะห์กำจัดศัตรูพืชและสัตว์ ทำให้

สารเคมีตกค้างในหญ้า อาหารคน อาหารสัตว์ การใช้ยาปฏิชีวนะ ฮอร์โมนสังเคราะห์ สารเร่งการเจริญเติบโต และอาหารสัตว์ที่มาจากการตัดต่อพันธุกรรม สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีผลต่อสุขภาพของผู้บริโภคทั้งคนและสัตว์ (Consumers) เช่น การเกิดโรคมะเร็ง การดื้อยาปฏิชีวนะ การเป็นหนุ่มสาวเร็ว การเกิดโรคอ้วน และ การเกิดภูมิแพ้ต่างๆ

วิถีธรรมชาติของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั่วโลกเป็นการผลิตโดยเกษตรกรรายย่อย การพึ่งพาตนเองในปัจจุบันการผลิต จากพันธุ์สัตว์และพันธุ์พืชที่มีอยู่ในประเทศ ด้วยทุนทรัพยากรธรรมชาติ ทุนสังคมที่มีอยู่ในชุมชน เนื่องจากภาวะโรคระบาด ผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั่วโลก ฤดูกาลเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำการเกษตร อีกทั้งประชากรโลกเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันใช้พื้นที่ทำการเกษตรเพื่อผลิต อาหารคน อาหารสัตว์ และพลังงานทดแทน (food-feed-fuel) ทำให้มีผลพลอยได้จากอุตสาหกรรมผลิตพลังงานทดแทนมีมากขึ้น แต่วัตถุดิบอาหารสัตว์เชิงอุตสาหกรรมจะมีราคาแพงขึ้น ในขณะที่ความต้องการบริโภค เนื้อ นม ไข่ สูงขึ้นตามประชากรที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นแนวทางหนึ่งที่จะเพิ่มปริมาณอาหารโปรตีนจากสัตว์ได้ คือ การพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรรายย่อย ใช้พื้นที่ในการปลูกพืชมากที่สุด แล้วนำผลพลอยได้ชีวมวลมาใช้เลี้ยงสัตว์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากการผลิตขนาดเล็กในท้องถิ่น รวมกลุ่มให้มีศักยภาพในการจัดการระบบการผลิตที่มีมาตรฐาน ส่งเสริมสนับสนุนการบริโภคในท้องถิ่น และส่งเสริมให้เกิดการวิจัยพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งมีเกษตรกร 8,075 ราย

กลยุทธ์ : การพัฒนาสู่ครัวโลก

ตามนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด้านความปลอดภัยของอาหารเพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคภายในประเทศได้บริโภคอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ปราศจากสารตกค้างและการปนเปื้อนจากเชื้อโรคต่างๆ จึงต้องมีการกำกับดูแลและควบคุมการผลิตของผลิตภัณฑ์อาหารทุกขั้นตอน ตั้งแต่ฟาร์มเลี้ยงสัตว์จนถึงผู้บริโภค กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการกำกับ ดูแล พัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อประชาชนได้บริโภคผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพดี ปลอดภัยต่อสุขภาพ ปัจจุบันประเทศคู่ค้า เช่น สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ได้ใช้กฎเกณฑ์ด้านสุขอนามัยตลอดจนข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นตัวกำหนดคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์อาหารที่มนุษย์บริโภค เนื่องจากกระแสการตื่นตัวในการรักษาสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชากรโลก ผู้บริโภคในกลุ่มที่มีรายได้สูง ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าของไทย จะเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณภาพดีและปลอดภัยต่อสุขภาพ แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้นก็ตาม ทำให้ประเทศไทยซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะเป็นครัวของโลกตามนโยบายของรัฐบาล จึงให้ความสำคัญต่อระบบการผลิต การแปรรูป ให้ได้มาตรฐานตามเงื่อนไขความต้องการของประเทศคู่ค้า โดยกรมปศุสัตว์ได้ปรับปรุงระบบการรับรองการผลิตและการแปรรูปให้เป็นมาตรฐานสากล และมีการตรวจสอบและตรวจติดตามการดำเนินการให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เช่น กำหนดให้มีการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (GAP: Good Agricultural Practice) ขึ้นในประเทศ เพื่อการพัฒนากระบวนการเลี้ยงสัตว์ให้เข้าสู่มาตรฐานสากล และผลการดำเนิน

งาน มีฟาร์มใหม่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้แก่ ฟาร์ม
โคนม 765 ฟาร์ม โคเนื้อ 200 ฟาร์ม สุกร 416 ฟาร์ม ไก่
เนื้อ 416 ฟาร์ม ไก่พันธุ์ 30 ฟาร์ม ไก่ไข่ 240 ฟาร์ม เป็ด
เนื้อ 70 ฟาร์ม เป็ดไข่ 20 ฟาร์ม ฝูง 52 ฟาร์ม และสถานที่
ที่พักไข่สัตว์ปีก 5 ฟาร์ม แพะเนื้อ 40 ฟาร์ม แกะเนื้อ
1 ฟาร์ม นกกระทา 4 ฟาร์ม และดำเนินการเพื่อการจัด
ทำระบบมาตรฐานฟาร์มในอุตสาหกรรมสัตว์ปีกไทย
ซึ่งมีคอมพาร์ทเมนต์ ที่ได้รับรองสถานภาพปลอดโรคใช้หวัดนก 9 บริษัท

23 คอมพาร์ทเมนต์ 115 ฟาร์ม และได้ดำเนินการวิจัยด้านคุณภาพสินค้าปศุสัตว์ 5 เรื่อง

สำหรับปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิต
สินค้าที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานสากล
ได้แก่ เนื้อไก่ เนื้อสุกรสดแช่แข็ง เนื้อสุกรแปรรูป เนื้อ
เป็ดสุก ไข่และผลิตภัณฑ์ ปลากระป๋อง นมและ
ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ภายใต้การกำกับดูแลของกรม
ปศุสัตว์ นอกจากนี้ ได้มีการนำระบบ GMP (Good
Manufacturing Practice) HACCP (Hazard
Analysis Critical Control Point) มาใช้ในโรงงาน

อาหารสัตว์ โดยตรวจรับรองและตรวจติดตามโรงงานอาหารสัตว์ (GMP) 60 โรงงาน
ตรวจรับรองและตรวจติดตามโรงงานอาหารสัตว์ (HACCP) 26 โรงงาน ตรวจต่ออายุโรงงานอาหาร
สัตว์ (GMP,HACCP) 35 โรงงาน ตรวจรับรองโรงฆ่าสัตว์และโรงงานผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก
(GMP,HACCP) 9 โรงงาน ตรวจติดตาม/ต่ออายุโรงฆ่าสัตว์และผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก
(GMP,HACCP) 220 โรงงาน และตรวจสอบและประเมินโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ 1,050 โรงงาน
ออกใบรับรองคุณภาพอาหารสัตว์ส่งออก (Health Certificate) 2,770 ฉบับ ออกใบสำคัญการขึ้น
ทะเบียนอาหารสัตว์ 2,132 ฉบับ สินค้าและตัวอย่างด้านปศุสัตว์ที่ตรวจวิเคราะห์ 214,129 ตัวอย่าง

การพัฒนาสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออก

กรมปศุสัตว์ ได้พัฒนาการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรทั้งการนำเข้าและส่งออก รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ เพื่อยกระดับผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยเป็นที่ยอมรับในตลาดต่างประเทศ โดยกำหนดให้ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์และโรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์ ปรับปรุงมาตรฐาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล มีผลให้การผลิตสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออกของประเทศไทย ได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้าเป็นอย่างมาก โดยมีมูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์เพิ่มขึ้น ดังนี้

ตารางการเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกสินค้าปศุสัตว์ (หน่วย : ล้านบาท)

ปี	2546	2547	2548	2549	2550	2551
มูลค่า	71,615.32	55,524.22	63,293.16	54,510.28	58,354.2	65,066.93

* ข้อมูลปี 2551 ตั้งแต่ (ม.ค. - ต.ค. 2551)

การแก้ไขปัญหาการส่งออกสินค้าเนื้อไก่ไปต่างประเทศ

จากวิกฤตปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดนกในประเทศ ปี 2547 ส่งผลให้ประเทศคู่ค้าระงับการสั่งซื้อสินค้าไก่เนื้อจากประเทศไทย ทำให้เกิดผลเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก กรมปศุสัตว์ได้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมีมาตรการควบคุมและป้องกันการเกิดโรคไข้หวัดนกอย่างเข้มงวด และทำการเจรจาการค้ากับประเทศคู่ค้า จนทำให้สามารถส่งออกสินค้าเนื้อไก่ปปรุงสุกได้ ปี 2551 ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าเนื้อไก่ปปรุงสุกปริมาณ 313,005 ตัน คิดเป็นมูลค่า 42,842.88 ล้านบาท นอกจากนี้ กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการจัดทำระบบ Compartmentalisation ในอุตสาหกรรมสัตว์ปีก เพื่อการผลิตสินค้าเนื้อสัตว์ปีกที่ปลอดภัยจากโรคระบาด เช่น โรคไข้หวัดนก สามารถสร้างความมั่นใจต่อประเทศคู่ค้า เพื่อนำไปสู่การเจรจาในการขอเปิดตลาดส่งออกเนื้อสัตว์ปีกดิบในอนาคตต่อไป

โครงการเนื้อสัตว์อนามัย

โครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อควบคุมการผลิตเนื้อสัตว์ให้ปลอดภัย ปราศจากสารตกค้าง และเชื้อโรคที่เป็นอันตรายต่อผู้บริโภค ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ จะต้องได้รับการตรวจรับรองฟาร์มเลี้ยงสัตว์ตามมาตรฐานฟาร์ม มีการตรวจสอบกระบวนการฆ่าสัตว์ ชำแหละเนื้อสัตว์ และสถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ ให้ดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะ ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2551 มีการตรวจรับรอง ตรวจต่ออายุ และตรวจติดตามเนื้ออนามัย จำนวน 25 ราย และในปีงบประมาณ 2551 มีจังหวัดที่ขอเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 19 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ หนองบัวลำภู ตราด ลพบุรี ชลบุรี นครศรีธรรมราช พิจิตร ยโสธร ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร ระนอง มุกดาหาร พัทลุง ราชบุรี ลำพูน สุพรรณบุรี ร้อยเอ็ด และกาญจนบุรี

โครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดภัยลดอันตรายจีน

โครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดภัยลดอันตรายจีนปี 2551 จัดขึ้น ระหว่างวันที่ 4-8 กุมภาพันธ์ 2551 เพื่อพัฒนาและยกระดับโรงฆ่าสัตว์ปีกให้ได้มาตรฐาน สนับสนุนให้ประชาชนได้บริโภคเนื้อสัตว์ปีกที่สะอาดปลอดภัย และลดการแพร่กระจายของโรคจากการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีก มีจังหวัดที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งสิ้น 73 จังหวัด ยกเว้น จังหวัด ลำปาง หนองบัวลำภู และสมุทรสงคราม สำหรับผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วยฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก 1,269 ฟาร์ม โรงฆ่าสัตว์ปีก 1,133 แห่ง (โรงฆ่าสัตว์ปีกภายในประเทศ 1,118 แห่ง โรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก 15 แห่ง) และสถานที่จำหน่าย 1,180 แห่ง มีจำนวนสต็อกเกอร์ที่มีผู้ประกอบการแจ้งความประสงค์ รวมทั้งสิ้น 2,527,560 ดวง แบ่งเป็น โรงฆ่าสัตว์ปีกภายในประเทศ 1,900,000 ดวง โรงฆ่าสัตว์ปีกเพื่อการส่งออก 627,560 ดวง โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญของโครงการฯ ให้ผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ติดสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความ “เนื้อสัตว์ปีกปลอดภัย ลดอันตรายจีน ปี 2551” พร้อมระบุวันที่ผลิต และหมายเลข

สติ๊กเกอร์ ที่แสดงตัวย่อจังหวัด และลำดับหมายเลขสติ๊กเกอร์ ติดไว้บนถุงบรรจุเนื้อสัตว์ปีกทุกถุงเป็นรายตัว โดยเนื้อสัตว์ปีกดังกล่าวได้ผ่านการตรวจประเมินของเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ในการควบคุมการผลิต ที่ถูกสุขอนามัย และมีการสุ่มเก็บตัวอย่างหลอดลมจากโรงฆ่าสัตว์ปีก เพื่อตรวจวิเคราะห์โรคใช้หัวदनก รวม 1,617 ตัวอย่าง โดยเก็บตัวอย่างจากโรงฆ่าไก่

684 แห่ง จำนวน 1,554 ตัวอย่าง และเก็บตัวอย่างจาก โรงฆ่าเป็ด 16 แห่ง จำนวน 63 ตัวอย่าง ผลการตรวจไม่พบเชื้อไข้หวัดนกในทุกตัวอย่าง

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลดผลกระทบด้านปศุสัตว์ที่เกิดจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงปศุสัตว์ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้สามารถแข่งขันได้โดยเฉพาะเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ซึ่งดำเนินงานภายใต้ผลผลิตการผลิตสินค้าเกษตรได้รับการส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมการปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพในการแข่งขันของสินค้าเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าและการเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขข้อตกลงระหว่างประเทศ (FTA) 2,906 ฟาร์ม

ด้านการพัฒนาสุขภาพสัตว์

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการพัฒนาสุขภาพสัตว์โดยมุ่งเน้นให้ความรู้แก่ประชาชนและเกษตรกร เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพสัตว์ และรู้จักการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค เฝ้าระวังโรค เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เนื่องจากปัจจุบัน พบว่า ได้มีโรคอุบัติใหม่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ในโลก โดยเฉพาะโรคไข้หวัดนก ซึ่งเป็นโรคสำคัญทางสาธารณสุข คือ สามารถติดต่อสูคนได้ ในการนี้กรมปศุสัตว์ได้เตรียมความพร้อมทางด้านการวิจัยและพัฒนาห้องปฏิบัติการชันสูตรโรคสัตว์ให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับสถานการณ์ของโรคต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยการศึกษา ค้นคว้าวิจัยพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้อยู่ในระดับมาตรฐาน โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบภาระ

หน้าที่ต่างๆ กันออกไป ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และอาสาป้องกันโรคสัตว์ทำหน้าที่เฝ้าระวังโรค ศึกษาด้านระบาดวิทยา เสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรค และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนและเกษตรกร ทั้งนี้มีหน่วยงานทางห้องปฏิบัติการดำเนินการตรวจวิเคราะห์ และวินิจฉัยชันสูตรโรคและให้ข้อมูลทางระบาดวิทยา ได้แก่ สถาบันสุขภาพสัตว์

แห่งชาติ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ตามภาคต่างๆ ศูนย์อ้างอิงโรคปากและเท้าเปื่อย ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นอกจากนี้มีด่านกักกันสัตว์ทั้งภายในและระหว่างประเทศ ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังโรคจากสัตว์เคลื่อนย้ายทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมทั้งควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยการตั้งจุดตรวจหรือกักกันสัตว์เพื่อตรวจโรคก่อนเคลื่อนย้าย และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและผู้ประกอบการให้ความร่วมมือในการเคลื่อนย้ายสัตว์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย ได้ดำเนินการควบคุม ป้องกัน กำจัดโรคระบาดสัตว์ และรักษาพยาบาลสัตว์แก่เกษตรกร โดยการผลิตวัคซีน ป้องกันโรคสัตว์ 13 ชนิด เพื่อจำหน่ายแก่เกษตรกรและใช้ในโครงการสำคัญตามนโยบายของกรมปศุสัตว์ โดยการฉีดป้องกันเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้สัตว์ของเกษตรกร 27,529 ล้านตัว ได้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ สุกร สัตว์ปีก และสุนัข ฉีดยาคุมกำเนิด สุนัข-แมว 1,290,405 ตัว รวมทั้งดำเนินการเฝ้า

ระวังโรคสัตว์แปลกถิ่น เช่น โรคไข้สมองอักเสบนิปปาห์ในสุกร (Nipah Encephalitis) ได้ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างซีรัมสุกรในพื้นที่เสี่ยง 30 จังหวัด ทางภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ซึ่งจำนวนตัวอย่างที่เก็บพิจารณาจากจำนวนสุกรพันธุ์ สุกรขุน และสุกรพื้นเมือง ในพื้นที่นั้นๆ โดย

ทำการเก็บตัวอย่างทั้งหมด 5,438 ตัวอย่าง โรควัวบ้า (Bovine Spongiform Encephalopathy, BSE) ได้ดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างสมองโคจากทั่วประเทศ 31 จังหวัดที่มีการเลี้ยงโคนมจำนวนมาก รวมทั้งโคที่แสดงอาการทางประสาทจำนวน 1,056 ตัวอย่าง

ผลการตรวจวินิจฉัยโรคไม่พบรอยโรคของโรควัวบ้าในทุกตัวอย่างที่ส่งตรวจ มั่นใจได้ว่าประเทศไทยยังคงเป็นประเทศที่มีความปลอดภัยต่อโรคนี้ แต่ยังคงต้องมีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ประเทศไทยได้รับการยอมรับจากองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ หรือ OIE ว่าปลอดจากโรคพีพีอาร์ (Peste des Petits Ruminants PPR) โดย OIE ได้พิมพ์เผยแพร่ข้อมูลว่าประเทศไทยได้ประกาศว่าปลอดจากการติดเชื้อและโรคพีพีอาร์ตั้งแต่ปี 2549 ในวารสารของ OIE คือ Bulletin 2007 ฉบับประจำเดือนมกราคม – มีนาคม สำหรับโรคริน

เดอร์เปสต์ (Rinderpest) ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างซีรัมโค-กระบือทั้งหมด 6,798 ตัวอย่าง ในการรักษาสุขภาพ โดยที่ตัวอย่างได้ถูกเก็บเป็นธนาคารซีรัมไว้ที่สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เพื่อดำเนินการทดสอบโรคหรือวินิจฉัยต่อไป (ซึ่งประเทศไทยได้รับการรับรองจาก OIE ว่าปลอดจากเชื้อและโรครินเดอร์เปสต์ตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม 2547 เป็นต้นมา) และได้ดำเนินการวิจัยด้านสุขภาพสัตว์ 10 เรื่อง

การแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก

โรคไข้หวัดนกเป็นโรคระบาดที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในปัจจุบัน เนื่องจากการระบาด อย่างกว้างขวางในหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย โดยก่อความเสียหายให้แก่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ปีก และเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทั่วไป และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นโรคที่สามารถติดต่อไปยังคน และทำให้มีผู้เสียชีวิตซึ่งในปี 2547 ประเทศไทยได้รับความเสียหายทางเศรษฐกิจด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก และธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า 5 หมื่นล้านบาท ซึ่งยังไม่รวมถึงความเสียหายจากการสูญเสียชีวิตของคนป่วยจากโรคนี้ ที่ไม่อาจประเมินค่าได้ รัฐบาลจึงมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดจากโรคไข้หวัดนกของประชาชนให้หมดไป ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาและความร่วมมืออย่างจริงจังของหน่วยงานต่างๆ

กรมปศุสัตว์ ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลด้านการเลี้ยงสัตว์ จึงได้กำหนดแผนงานการแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยยึดแนวทางบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ตามนโยบายของภาครัฐ เพื่อใช้ประกอบการดำเนินงานแก้ไขภาวะวิกฤตที่เกิดจากการระบาดของโรคไข้หวัดนก โดยมุ่งเน้นตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกัน แก้ไขและเตรียมความพร้อมรับมือปัญหาโรคไข้หวัดนกและการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2553) ด้วยการพัฒนาด้านบุคลากรและเครือข่ายที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดคุณภาพ รวมทั้ง

การพัฒนาด้านเทคโนโลยี และวิชาการให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพเพียงพอต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก ก่อให้เกิดความสูญเสียต่อผลผลิตไก่ เป็ด และสัตว์ปีกอื่นๆ รวมทั้งเป็นปัญหาทางสุขอนามัยของประชาชนเนื่องจากเป็นโรคระบาดจากสัตว์ติดต่อสู่คน และส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าสัตว์ปีก จำเป็นต้องตรวจวินิจฉัยด้วยวิธีมาตรฐานเพื่อการควบคุมและกำจัดโรคให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และประเทศใกล้เคียง การชันสูตรโรคไข้หวัดนกใช้วิธีการแยกพิสูจน์เชื้อไวรัสไข้หวัดนกซึ่งเป็นวิธีมาตรฐานขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ทั้งห้องปฏิบัติการส่วนกลางของสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ และส่วนภูมิภาคของศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ทั้ง 7 ศูนย์

การควบคุมและป้องกันโรคไข้หวัดนก

กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการใช้มาตรการป้องกันและควบคุมโรคเพื่อให้โรคไข้หวัดนกสงบโดยเร็ว ซึ่งได้ดำเนินการทั่วประเทศ โดยการรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกแบบบูรณาการ (X – Ray) ปีละ 2 ครั้ง และรณรงค์สัปดาห์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคในสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มสัตว์ปีก สถานที่ฆ่าสัตว์ปีก จำนวน 2 ครั้ง ควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกอย่างเข้มงวดตามแนวชายแดนและภายในจังหวัด จัดทำระบบการเลี้ยงสัตว์แบบ Compartmentalization และประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกรและประชาชน ซึ่งมีการดำเนินการ 76 จังหวัด ดังนี้

มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไข้หวัดนก

1. การเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนก กำหนดให้มีการรณรงค์ค้นหาโรคโดยวิธีการ X-ray ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ปีละ 2 ครั้ง และเพิ่มเติมรอบพิเศษตามสภาวะโรค โดยจัดทีมเฝ้าดำเนินการตรวจสอบทุกหมู่บ้านหากพบโรคจะต้องควบคุมให้เร็ว รวมทั้งสอบสวนหาสาเหตุให้ได้ และนำระบบ GIS มาช่วยวิเคราะห์สาเหตุเพื่อวางแผนป้องกันโรคต่อไป ผลการดำเนินงาน 185 ครั้ง
2. การทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรค มาตรการทำลายเชื้อโรคของกรมปศุสัตว์จะมีการดำเนินการ 2 ลักษณะ ดังนี้
 - 2.1 มาตรการหลัก เป็นการทำลายเชื้อโรคเมื่อพบสัตว์ปีกป่วยตายเพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายออกไปซึ่งจะต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยการฉีดพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อตามสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้ในปี 2551 ผลการดำเนินงานทั้งประเทศรวมทั้งหมด 2,547,094 แห่ง ซึ่งใช้น้ำยาฆ่าเชื้อทั้งสิ้น 356,927 ลิตร
 - 2.2 มาตรการเสริม กรมปศุสัตว์ได้กำหนดกิจกรรมสัปดาห์รณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคไข้หวัดนกในพื้นที่เสี่ยงขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเลี้ยงสัตว์ปีกทั้งเกษตรกร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานผู้ประกอบการธุรกิจสัตว์ปีก ได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคในฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก สถานที่เลี้ยงสัตว์ปีก และสถานที่ฆ่าสัตว์ปีก เพื่อเป็นการกำจัดแหล่งเชื้อโรคไข้หวัดนกซึ่งอาจปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อม และมีความตระหนักในการป้องกันโรคไข้หวัดนกเพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะไม่มีเชื้อไข้หวัดนกหลงเหลืออยู่ในสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดขึ้นปีละ 4 ครั้ง
3. การควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกและซากสัตว์ปีก มีการควบคุมเคลื่อนย้ายสัตว์ปีกและซากสัตว์ปีกอย่างเคร่งครัด ทั้งการเคลื่อนย้ายภายในประเทศและระหว่างประเทศ

โดยเฉพาะบริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ให้จับกุมดำเนินคดีและทำลายสัตว์ปีก และซากสัตว์ปีกที่ลักลอบนำเข้าอย่างผิดกฎหมาย และห้ามนำเข้าสัตว์ปีก และซากสัตว์ปีกจากประเทศทุกประเทศที่มีโรคใช้หวัดนกระบาด

4. การทำลายสัตว์ปีกและจ่ายเงินค่าชดเชย ให้ดำเนินการทันที หากสัตว์ปีกป่วย หรือตายผิดปกติ ตามลักษณะนิยามทางอาการ โดยสัตวแพทย์ใช้ดุลยพินิจตามหลักวิชาการในการสั่งทำลายได้ โดยไม่ต้องรอผลการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และต้องดำเนินการทำลายให้แล้วเสร็จภายใน 12 ชั่วโมง และเบิกจ่ายเงินค่าชดเชยจากงบภัยพิบัติของจังหวัดนั้น ๆ ยกเว้นเจ้าของสัตว์ปีกกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ ผลการดำเนินงานมีการเบิกจ่ายเงินค่าชดเชยจากงบภัยพิบัติ 191 ราย 9,218 ตัว 3,175,834 บาท
5. การจัดทำระบบการเลี้ยงสัตว์แบบ Compartmentalization ให้มีการจัดทำระบบการเลี้ยงสัตว์แบบ Compartmentalization เพื่อประโยชน์ในการป้องกันโรคใช้หวัดนก ในอุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์ปีก และนำไปสู่การการค้ากับต่างประเทศ โดยเน้นการส่งออกไก่สดแช่แข็งที่ปัจจุบันยังไม่สามารถส่งออกได้ ผลการดำเนินงาน ดังนี้
 - 5.1 ผ่านการตรวจประเมินคู่มือระบบคอมพาร์ตเมนต์ 22 บริษัท 102 คอมพาร์ตเมนต์ โดยเป็นฟาร์มไก่เนื้อและเปิดเนื้อ 913 ฟาร์ม
 - 5.2 ผ่านการตรวจประเมินฟาร์ม 14 บริษัท 47 คอมพาร์ตเมนต์ 292 ฟาร์ม
6. การปรับระบบการเลี้ยงสัตว์ปีก
 - 6.1 ขึ้นทะเบียนไก่ชน 10,603 ราย จำนวน 74,521 ตัว
 - 6.2 จัดทะเบียนสหกรณ์ผู้เลี้ยงเป็ด 24 สหกรณ์ เป็ด 15 ล้านตัว
7. ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไป เฝ้าระวังโรคใช้หวัดนกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ทั้งนี้เน้นทำความเข้าใจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ควบคุมโรค โดยเฉพาะการรายงานสัตว์ปีกป่วยตายที่รวดเร็ว ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ 2551 ดังนี้
 - 7.1 มีการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โรคใช้หวัดนก ได้แก่ มีการประชาสัมพันธ์ทางวิทยุโทรทัศน์ผ่านกรมประชาสัมพันธ์ จัดทำโครงการประชาสัมพันธ์มาตรการควบคุมป้องกันโรคใช้หวัดนกผ่านสื่อมวลชน (Press tour) จำนวน 2 ครั้ง จัดพิมพ์คู่มือใช้หวัดนก 10,000 เล่ม จัดทำสติ๊กเกอร์ประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคใช้หวัดนก 50,000 แผ่น จัดพิมพ์คู่มือการทำลายสัตว์ปีกสำหรับเจ้าหน้าที่ 10,000 เล่ม
 - 7.2 ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อชนิดต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ 199 ครั้ง วิทยุกระจายเสียง 21,550 ครั้ง หอกระจายเสียงประจำหมู่บ้าน/ชุมชน 230,526 ครั้ง รถยนต์เคลื่อนที่ 4,988 ครั้ง หนังสือพิมพ์ 1,068 ครั้ง ป้ายประชาสัมพันธ์ 19,982 ป้าย และคู่มือและแผ่นพับ 37,883 แผ่น และสื่ออื่นๆ 21,033 แผ่น

การผสมอาหารใช้ในฟาร์มเพื่อลดต้นทุนการผลิต การผสมอาหาร

อัครศักดิ์ พลบำรุง จีระวัชร เข็มสวัสดิ์

กระบวนการผสมอาหาร (Mixing process) ซึ่งเป็นขั้นตอนการนำวัตถุดิบหลายๆ ชนิดที่ผ่านการปรับสภาพและทำให้มีขนาดที่เหมาะสมตามชนิดสัตว์มาผสมรวมกันให้มีความเป็นเนื้อเดียวกัน (Homogeneous) และไม่แยกออกจากกัน การผสมอาหารสัตว์นั้นมีหลายรูปแบบ เช่น การจำแนกตามลักษณะของวัตถุดิบที่นำมาผสมอาหาร จำแนกได้เป็น 3 รูปแบบใหญ่ๆ คือ (1) ผสมวัตถุดิบแห้งๆ หลายๆ อย่างเข้าด้วยกัน (2) ผสมวัตถุดิบแห้งส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 90) เข้ากับของเหลวปริมาณไม่เกินร้อยละ 10 ผสม (3) ผสมวัตถุดิบที่เป็นของเหลวล้วนๆ เป็นต้น ดังนั้นการเลือกใช้เครื่องผสมวิธีการผสมอาหารและข้อระมัดระวังในการผสมอาหารที่มีการใช้วัตถุดิบแตกต่างกันจึงมีความสำคัญและถือเป็นเทคนิคที่ผู้ผลิตอาหารสัตว์จะต้องเรียนรู้

และปฏิบัติให้ถูกต้อง นอกจากนั้นการผสมอาหารอาจแยกตามวิธีการผสมอาหาร โดยแยกเป็น 2 วิธีใหญ่ๆ คือ (1) การผสมอาหารตามปริมาณที่กำหนดที่ละชุด (Batchwise mixing) และ (2) การผสมอาหารอย่างต่อเนื่อง (Continuous mixing) ตัวอย่างการผสมอาหารตามปริมาณที่กำหนด ได้แก่ การผสมอาหารสัตว์ตามสูตรอาหารทั่วไปส่วนการผสมอาหารแบบต่อเนื่องได้แก่การฉีดพ่นกากน้ำตาล หรือไขมัน ลงบนอาหารที่ผสมแล้วอย่างต่อเนื่อง โดยวิธีหลังนี้กำหนดปริมาณกากน้ำตาลโดยควบคุมอัตราการฉีดพ่นกับอัตราความเร็วที่อาหารสัตว์ไหลผ่านหัวฉีดให้มีความสัมพันธ์กัน

ในการผสมอาหารสัตว์โดยทั่วไปมีการแยกประเภทของวัตถุดิบที่นำมาผสมอาหารออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (1) วัตถุดิบที่ใช้ปริมาณมาก (Macro-ingredient) ได้แก่ วัตถุดิบที่เป็นส่วนประกอบในสูตรอาหารไม่เกินร้อยละ 5 โดยน้ำหนัก ในการผสมอาหารนั้น หลักการสำคัญคือทำให้วัตถุดิบต่างๆ รวมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน คงอยู่เป็นเนื้อเดียวกันตลอด ระยะเวลาการเก็บรักษา จนถึงเวลานำไปเลี้ยงสัตว์ และคงสภาพตลอดจนคุณภาพตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา ดังนั้นการผสมอาหารจึงมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัย เรื่องที่จะทำความเข้าใจมากเป็นพิเศษมี 5 เรื่องใหญ่ๆ คือ (1) คุณภาพอาหารและการทำให้เป็นเนื้อเดียวกัน (2) คุณลักษณะเฉพาะของวัตถุดิบ (3) คุณลักษณะเฉพาะของเครื่องผสมอาหาร (4) ระยะเวลาการผสมอาหาร และ (5) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการแยกตัวของวัตถุดิบ

1. คุณภาพอาหารและการทำให้เป็นเนื้อเดียวกัน แม้ว่าการผสมอาหาร ได้มีการปรับปรุงสภาพของวัตถุดิบตลอดจนการบดวัตถุดิบให้มีขนาดที่เหมาะสมแล้ว จึงนำมาผสมรวมกัน แต่การผสมอาหารก็เป็นกระบวนการสุ่ม (Random process) ที่ไม่สามารถกำหนดได้ล่วงหน้าว่าวัตถุดิบทั้งหมดจะรวมกันเป็นเนื้อเดียวกันและเหมือนกันอย่างแท้จริง หากนำอาหารที่ผสมแล้วไปหาค่าของความเป็นเนื้อเดียวกันจะพบความผันแปร (Variation) และความแตกต่างอยู่ไม่มากนักน้อย

การวัดความเป็นเนื้อเดียวกันของอาหารที่ผสมเสร็จ (Complete feed) จึงเป็นการวิเคราะห์ คุณภาพอาหารเบื้องต้น และเป็นกิจกรรมที่ผู้ประกอบการผสมอาหารสัตว์ควรปฏิบัติทุกครั้งที่มีการผลิตอาหาร เรื่องที่จะต้องทำความเข้าใจมี 2 เรื่อง คือ (1) ความผันแปรของการเป็นเนื้อเดียวกัน ของอาหารสัตว์แต่ละชนิดและ (2) การสุ่มและกำหนดขนาดตัวอย่างอาหารสัตว์แต่ละชนิดเพื่อวิเคราะห์ความเป็นเนื้อเดียวกันสำหรับเรื่องความผันแปรของการเป็นเนื้อเดียวกันของอาหารผสมสำเร็จนั้น แต่ละประเทศอาจมีการกำหนดมาตรฐานที่แตกต่างกัน และให้ถือมาตรฐานของประเทศนั้นๆ เป็นหลัก หากไม่มีการกำหนดเป็นมาตรฐานไว้อาจใช้หลักทั่วไปที่กำหนดว่าในอาหารที่ผสมเสร็จจะต้องมีความแปรปรวนของความเป็นเนื้อเดียวกันไม่เกินร้อยละ 10 หมายความว่า หากเราสุ่มตัวอย่างอาหารที่ผสมเสร็จแล้วมา 10 ตัวอย่าง จะต้องมียอดอย่างที่มีปริมาณวัตถุดิบชนิดใดชนิดหนึ่งแตกต่างจากค่าเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 10 ไม่เกิน 5 ตัวอย่าง ดังนั้นความผันแปรของการเป็นเนื้อเดียวกันจึงมีความเกี่ยวข้องกับชนิดอาหารและขนาดตัวอย่างที่จะสุ่มไปทำการวิเคราะห์ขนาดของตัวอย่างอาหารที่จะต้องทำการสุ่มเพื่อวิเคราะห์ความเป็นเนื้อเดียวกัน โดยทั่วไปกำหนด ดังนี้

- อาหารไก่	ขนาดตัวอย่าง	10	กรัม
- อาหารสุกร	ขนาดตัวอย่าง	50	กรัม
- อาหารโค	ขนาดตัวอย่าง	300	กรัม

เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการผสมอาหารคือ การทำให้อาหารมีสัดส่วนวัตถุดิบตามที่กำหนด และให้สัตว์กินอาหารตามสัดส่วนหรือสูตรอาหารที่กำหนดดังกล่าวโดยไม่สามารถเลือกกินเฉพาะส่วนที่ต้องการได้ ดังนั้นอาหารที่ผสมแล้วต้องมีความเป็นเนื้อเดียวกันให้มากที่สุด สำหรับ

สัตว์ขนาดเล็ก เช่น ไก่และสุกร กินอาหารในปริมาณที่น้อย ดังนั้นขนาดของตัวอย่างที่สุ่มเพื่อวิเคราะห์ความเป็นเนื้อเดียวกันของอาหารจึงน้อยตามไปด้วย สำหรับการวิเคราะห์ความเป็นเนื้อเดียวกันคือการหาว่าในตัวอย่างที่สุ่มมานั้นมีปริมาณของวัตถุดิบชนิดใดชนิดหนึ่งตามปริมาณที่กำหนดในสูตรอาหารหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ในอาหารไก่กำหนดให้มีข้าวโพดในสูตรอาหารร้อยละ 30 เมื่อนำตัวอย่างอาหารมา 10 กรัม แยกเอาข้าวโพดออกมาชั่งน้ำหนักจะต้องมี

ปริมาณข้าวโพดในแต่ละตัวอย่างไม่น้อยกว่า 2.7 และไม่เกิน 3.3 กรัม (ความแตกต่าง บวก-ลบ 10 เปอร์เซ็นต์) เป็นต้น

2. คุณสมบัติของวัตถุดิบ วัตถุดิบที่นำมาผสมอาหารสัตว์นั้น มีความแตกต่างกัน โดยคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับความเป็นเนื้อเดียวกัน ได้แก่ (1) ขนาดของวัตถุดิบ วัตถุดิบที่มีขนาดเล็ก วัตถุดิบที่ผ่านการบด และวัตถุดิบที่บดให้มีขนาดใกล้เคียงกันมากจะสามารถทำให้มีความเป็นเนื้อเดียวกันได้มากกว่าวัตถุดิบที่มีขนาดแตกต่างกัน (2) ลักษณะผิวของวัตถุดิบ วัตถุดิบที่มีผิวภายนอกไม่เรียบ จะผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันได้ยาก แต่เมื่อผสมเข้าเป็นเนื้อเดียวกันได้แล้ว จะคงความเป็นเนื้อเดียวกันได้ดีและไม่แยกจากกัน (3) น้ำหนักหรือความถ่วงจำเพาะของวัตถุดิบ หากนำวัตถุดิบที่มีน้ำหนักหรือความถ่วงจำเพาะแตกต่างกันมาผสมกัน การทำให้เป็นเนื้อเดียวกันและการให้คง

ความเป็นเนื้อเดียวกันจะทำให้ยากมาก โดยทั่วไปวัตถุดิบที่นำมาผสมอาหารสัตว์มีความถ่วงจำเพาะอยู่ระหว่าง 1.0-2.5 กิโลกรัมต่อลิตร (ไขมัน มีความถ่วงจำเพาะประมาณ 1 กรัมที่มีความถ่วงจำเพาะประมาณ 1.4 และแร่ธาตุมีความถ่วงจำเพาะประมาณ 2.4-2.5) หากมีการนำวัตถุดิบที่มีความถ่วงจำเพาะแตกต่างกันมาผสมกัน ต้องมีการระมัดระวังเป็นพิเศษ (4) ความชื้นและคุณสมบัติการเกาะติดของวัตถุดิบ วัตถุดิบที่มีความชื้นสูง มีคุณสมบัติที่จะยึดเกาะกับวัตถุดิบอื่นมากกว่าวัตถุดิบที่มีความชื้นต่ำขณะเดียวกันวัตถุดิบบางชนิด เช่น ข้าวโพด มีคุณสมบัติที่จะยึดเกาะกับวัตถุดิบอื่นๆ มากกว่าวัตถุดิบชนิดอื่นๆ แม้ว่าจะมีความชื้นเท่ากัน ความเข้าใจและการเลือกใช้วัตถุดิบ ตลอดจนเลือกใช้กระบวนการผลิตที่เหมาะสม จึงมีความสำคัญต่อการผลิตอาหารสัตว์ให้มีคุณภาพ

3. คุณสมบัติเครื่องผสมอาหาร คุณสมบัติเครื่องผสมอาหารที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและความเป็นเนื้อเดียวกันของอาหาร ได้แก่ (1) การเปลี่ยนแปลงการไหลของวัตถุดิบระหว่างการผสม ยิ่งทำให้ทิศทางการไหลของวัตถุดิบระหว่างการผสมมีความแปรปรวนมาก การผสมก็จะมีประสิทธิภาพและลดระยะเวลาการผสมได้มาก ตัวอย่างเช่น เครื่องผสมอาหารสัตว์ส่วนใหญ่ใช้หลักการทำให้อาหารไหลเวียนและสลับทิศทางการไปมา ทำให้วัตถุดิบคลุกเคล้ากัน เป็นต้น (2) ความเร็วของการผสม เครื่องผสมอาหารที่มีความเร็วและความแรงในการผสมมากจะรวมวัตถุดิบที่มีเนื้อต่างกันได้เร็ว (3) วัสดุที่เป็นถังผสมอาหารหรือส่วนที่สัมผัสกับอาหารที่หยาบหรือมีโครงสร้างที่ไม่เรียบช่วยให้การผสมอาหารให้เป็นเนื้อเดียวกันได้เร็วขึ้น (4) ลักษณะของเครื่องผสมอาหาร เช่น เครื่องผสมแนวนอนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเครื่องผสมแนวตั้ง และ (5) ปริมาณอาหารที่เติมเข้าไปในเครื่องผสม (Level of filling) มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการผสมอาหาร

4. ระยะเวลาการผสมอาหาร ระยะเวลาที่ใช้ในการผสมอาหารให้เป็นเนื้อเดียวกัน ขึ้นกับชนิดของอาหารที่ผลิต ระดับความเป็นเนื้อเดียวกันที่ต้องการ ชนิดของวัตถุดิบที่ใช้ ชนิดและขนาดเครื่องผสมอาหารที่ใช้ และกระบวนการผลิตอาหาร ตัวอย่างเช่น หากใช้เครื่องผสมอาหารแบบถังนอน (Horizontal mixer) อาจใช้เวลาผสมอาหารแต่ละชุดประมาณ 4-6 นาที ขณะที่การใช้เครื่องผสมอาหารแบบถังตั้ง ใช้เวลาประมาณ 15 นาที ขณะเดียวกัน หากใช้กระบวนการผสมอาหารก่อนการบดอาหาร (grinding) สามารถลดเวลาในการผสมอาหารลงได้อีกเกือบเท่าตัว เป็นต้น

5. ปัจจัยที่จะทำให้วัตถุดิบมีการแยกตัว ระหว่างการเก็บรักษาอาหารที่ผสมแล้วรวมทั้งการขนย้ายอาหารอาจทำให้วัตถุดิบที่มีน้ำหนักมากหรือมีคุณสมบัติแยกตัวได้ง่าย แยกตัวออกจากอาหารผสมทำให้คุณภาพของอาหารผสมมีการเปลี่ยนแปลง อาหารผสมที่ใช้วัตถุดิบที่มีขนาดต่างกัน หรือมีความถ่วงจำเพาะต่างกันมีแนวโน้มจะเกิดการแยกตัวมากกว่าการใช้วัตถุดิบที่มีขนาดและความถ่วงจำเพาะใกล้เคียงกัน เมื่อเก็บรักษาหรือขนส่งอาหารไกล อาจทำให้วัตถุดิบที่มีขนาดเล็กและน้ำหนักมาก เช่น แร่ธาตุและวิตามินแยกตัวออก นอกจากนั้นวิธีการลำเลียงอาหาร เช่น การใช้ลมเป่าอาหารไปตามท่อ ก็มีโอกาสทำให้วัตถุดิบเกิดการแยกตัวมากขึ้น การลดโอกาสแยกตัวของวัตถุดิบทำได้หลายวิธี เช่น การอัดอาหารให้เป็นเม็ด การเพิ่มความชื้น และการเพิ่มการยึกเกาะ เช่น พ่นกากน้ำตาลบนอาหาร และการแบ่งบรรจุอาหารในกระสอบเล็กๆ เป็นต้น

โรคในสุกร PROCINE EPIDEMIC DIARRHEA (PED)

โรค PED นั้น โดยตัวมันเองไม่ค่อยมีความสำคัญในทางเศรษฐกิจเท่าใดนัก เพียงแต่อาจก่อให้เกิดความสับสนกับโรค TGE

1. การกระจายของโรค

PED ไม่ได้เป็นโรคที่อยู่ในรายการขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE listed disease) พบมีรายงานในเกือบทุกประเทศในทวีปยุโรปตะวันตกและตอนกลาง (ยกเว้นประเทศเดนมาร์ก สวีเดน ไอร์แลนด์ และออสเตรีย) ประเทศจีนและไต้หวัน แต่ยังไม่พบมีรายงานจากประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศในทวีปอเมริกา

สำหรับประเทศไทย มีรายงานทางห้องปฏิบัติการของกรมปศุสัตว์ว่าพบโรค PED ในช่วงปี 2538-47 ทั้งหมด 10 ครั้ง (1 ครั้ง ในปี 2538: 3 ครั้ง ในปี 2540: และ 1 ครั้ง ในปี 2547) โดยทั้งหมดมาจากฟาร์มสุกรในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันตก และไม่มีรายงานพบโรคทางห้องปฏิบัติการภายหลังปี 2547 เป็นต้นมา

2. สาเหตุของโรค

PED มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสในตระกูล Coronaviridae แต่เป็นคนละสายพันธุ์กับเชื้อไวรัส TGE

3. สัตว์ที่ไวต่อการเกิดโรค

ยังไม่พบมีรายงานการเกิดโรค PED ในสัตว์ชนิดอื่นนอกจากสุกร

4. อาการ

อาการในสุกรจะคล้ายกับกรณีของโรค PED โดยจะมีอาการเด่นชัดในระบบทางเดินอาหาร เช่น การถ่ายเหลวเป็นน้ำ และโดยทั่วไปความรุนแรงของโรค PED จะน้อยกว่ากรณีของโรค TGE โดยมีอัตราการป่วยและอัตราการตายที่ต่ำกว่า และแพร่ระบาดภายในฟาร์มช้ากว่าโรค TGE อย่างไรก็ตาม การแยกโรคสองโรคนี้โดยอาศัยลักษณะทางคลินิกอย่างเดียวเป็นเรื่องยาก โดยจะพบอาการทางคลินิกกระจายในสุกรทุกช่วงอายุ ลักษณะอาการแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ

PED type I: จะก่อให้เกิดอาการเฉพาะในกลุ่มสุกรช่วงหลังหย่านม โดยมีอัตราการป่วยประมาณ 30% และอัตราการตายประมาณ 10%

PED type II: สุกรทุกช่วงอายุจะแสดงอาการป่วยและมีอัตราการป่วยเกือบ 100% อัตราการตายในลูกสุกรดูนมอาจถึง 100 % ส่วนสุกรใหญ่ไม่พบมีการตาย

5. การวินิจฉัยโรค

อย่างที่กล่าวไปแล้วข้างต้นการวินิจฉัยโรค PED แยกจากโรค TGE โดยอาศัยอาการทางคลินิกเพียงอย่างเดียว ทำได้ยาก ต้องอาศัยการเก็บตัวอย่างเพื่อยืนยันทางห้องปฏิบัติการโดยวิธี direct immunofluorescent หรือ ELISA

6. ระบาดวิทยาของ TGE

ระยะฟักตัวของเชื้อ

ระยะฟักตัวของเชื้อ PED จะนานกว่า TGE เล็กน้อย โดยมีระยะฟักตัวประมาณ 3-4 วัน ความคงทนของเชื้อไวรัส

คล้ายกับในกรณีของ TGE

วิธีการแพร่เชื้อ (Mode of transmission)

การแพร่เชื้อโดยส่วนมากเกิดจากการสัมผัสโดยตรงกับสุกรป่วย ซึ่งการกระจายของโรคภายในฟาร์มจะเกิดจากการกินสิ่งคัดหลั่งต่างๆ โดยเฉพาะอุจจาระของสัตว์ป่วย ส่วนการแพร่กระจายของโรคระหว่างฟาร์ม ยังคงมีเรื่องของการเคลื่อนย้ายสัตว์เป็นปัจจัยหลัก ยังไม่พบวาฬของโรคมีความสำคัญต่อการแพร่เชื้อ

7. แนวทางการแก้ปัญหา

ไม่มีแนวทางการแก้ปัญหา เฉพาะสำหรับกรณีการเกิดโรค PED เนื่องจากพบว่าโรคมักจะหายไปเองจากฟาร์มภายหลังเกิดการระบาดไประยะหนึ่ง ดังนั้นมาตรการการแก้ปัญหาจึงเป็นมาตรการโดยทั่วไป เช่นการปรับปรุงระบบสุขาภิบาลของฟาร์มให้มีมาตรฐาน การควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค และการให้การรักษาเพื่อพ่วงอาการของสัตว์ที่แสดงอาการป่วยเพื่อลดความสูญเสียที่เกิดขึ้น รวมถึงการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร เป็นต้น

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ.2540

กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 โดยแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานและส่งข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 (1) (2) และ (3) ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนที่ 46 ก เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2549 ทั้งนี้ได้จัดทำแฟ้มจัดข้อมูลตามมาตรา 7 (1) (2) (3) และ (4) ให้เผยแพร่ ณ ห้องสมุด กรมปศุสัตว์ เพื่อให้บริการข้อมูลแก่ประชาชนและข้อมูลตามมาตรา 9 ผู้มาใช้บริการที่ห้องข้อมูลข่าวสาร 16,969 ราย และในรอบงบประมาณปี 2551 มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการพัฒนา หรือปรับปรุงงานแล้วมาใช้ในการบริหารงานของกรมปศุสัตว์อย่างจริงจัง โดยพัฒนาและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล โดยเน้นให้ผู้ใช้บริการได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกรมปศุสัตว์มากยิ่งขึ้น ซึ่งมีผู้ให้บริการข้อมูลข่าวสารผ่าน Website www.dld.go.th 2,795,550 ราย และตอบข้อซักถามทาง e-mail 60 ราย โทรศัพท์ 360 ราย และโทรสาร 80 ราย

กรมปศุสัตว์
Department of Livestock Development

เว็บไซต์กรมปศุสัตว์
เว็บไซต์หน่วยงานในสังกัด | รวมลิงค์เว็บไซต์อื่น | จัดซื้อจัดจ้างกรมปศุสัตว์ | รับสมัครงาน
วิทยุชุมชนและบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ มีความประสงค์จะจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ จำนวน 29 รายการ โดยวิธีขายทอดตลาด แบบประมูลด้วยวาจา ตามประกาศกรมปศุสัตว์ ที่ ขต 43/2552 ตั้งแต่วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ.2552

ความรู้ด้านปศุสัตว์

- พันธุ์สัตว์
- โรคสัตว์
- การเลี้ยงสัตว์
- อาหารสัตว์
- โรคติดต่ออาหารสัตว์
- โรคพิษ
- ยาสัตว์
- การขนส่งสัตว์โรคสัตว์
- การผสมเทียม

การให้บริการของกรมปศุสัตว์

- ออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบสำคัญ
- ใบอนุญาตเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์
- ใบอนุญาตจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์เอกชน
- ใบรับรองฟาร์มมาตรฐาน
- ใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ภายในประเทศ
- ใบรับรองสุขภาพสัตว์/ซากสัตว์ (Health Certificate)
- ใบอนุญาตนำเข้า ขยาย และผลิตอาหารสัตว์
- ใบสำคัญในการขึ้นทะเบียนอาหารสัตว์

พระราชกรณียกิจด้านปศุสัตว์

วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร 28 กรกฎาคม 52 (30 กรกฎาคม 2552)
::รายละเอียดกิจกรรมที่นำเสนอแล้ว::

เสด็จพบพระราชาชน

::รายละเอียดโครงการ::
อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นประธานเปิดโครงการสัตว์แพทย์พระราชทาน จ.เพชรบุรี (30 กรกฎาคม 2552)
::รายละเอียดกิจกรรมที่นำเสนอแล้ว::

ประเพณีร้อน

กรมปศุสัตว์ จัดพิธีเปิดโครงการระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้าปศุสัตว์ และระบบบริการ e-Service ในวันที่ 21 สิงหาคม 2552 ณ ห้องแกรนด์บอลรูม ชั้น 2 โรงแรมเดอะปาร์ค กรุงเทพมหานคร

นายสัตวแพทย์ยุคล ลิ้มแหลมทอง (อธิบดีกรมปศุสัตว์)
ค้นหา
www.dld.go.th

ระบบให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ระบบตรวจสอบย้อนกลับ e-Traceability
- เว็บไซต์กรมปศุสัตว์

จัดพิมพ์โดย

กองแผนงาน กรมปศุสัตว์

โทร. 0-2653-4444 ต่อ 2241-2244

โทรสาร 0-2653-4460

<http://www.dld.go.th/plannin>

พิมพ์ที่ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

79 ถ.งามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กทม. 10900

โทร. 0 2561 4567, 0 2561 4590 โทรสาร 0 2941 1230

Annual

Report

2008

